

ПОЛИТИЧКА РЕПРЕСИЈА У СРБИЈИ 1944 - 1953.

Злочини у име народа

ПОЧЕЛА ГРАДЊА СТАНОВА ЗА МЛАДЕ НАУЧНИКЕ

Остајте овде

СТРАНА 7

НАПАД НА РАДНИКЕ „ЧИСТОБЕ“

Претучени мотком на радном месту

СТРАНА 8

СРЕДЊОШКОЛЦИ И СЕКС

Воде љубав, а стиде се од лекара

СТРАНА 11

ИЛИЈА КОСТИЋ, ДЕЧАК ИЗ МИЛАТОВЦА

Рађа се нова Звездина звезда

СТРАНА 20

COPRIX
MEDIA
INTERAKTIVNE EDUKATIVNE APLIKACIJE
www.coprix.net
zelim.da.probam@coprix.net

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
БАНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ST SLAVA-TRANS
ugalj, ogrevno drvo,
pelet, briket
Avalska bb, tel 370 386
Save Kovačevića bb
kod gradske deponije
034 63 937 00, 063 11 50 641

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
RefillM
Karadorjeva 51, www.refillm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 64

Najbolji hot dog u gradu
Hot Dog
Dijagonalno od Pozorišta
Daniceva 10

СКУПШТИНА ГРАДА СА НОВОМ ОДБОРНИЧКОМ ВЕЋИНОМ

Ни „М” од маратонског заседа

Упркос неким најавама да ће ова седница бити маратонска и да ће опозиција опструирати рад Скупштине, то се није догодило. Све је било готово за нешто више од четири сата, иако је на дневном реду било 14 тачака, а томе је, свакако, допринела чињеница да је највећи број предлога, практично, „преписан” од претходне гарнитуре

Прво заседање Скупштине града Крагујевца са новом одборничком већином коју предводи Српска напредна странка, уприличено прошлог понедељка, протекло је без већих тензија и повишених тонова. За разлику од претходних седница на којима је било много више бурних реакција, ова је протекла, рекао би се, уобичајено. Мада почетак седнице није слутио на добро, нарочито када је нови, млађани председник Скупштине Милан Урошевић одузео реч Саши Миленићу, доскорашњем председнику парламента, а овај тражио да га физички уклоне са

говорнице, не престајући са дискусијом ни када му је искључен микрофон. Немајући куд, а да не направи скандал, попут оног две хиљаде година када се Досовска власт обрачунавала са радикалима у Скупштини Србије, а обезбеђење морало да изнесе Шешеља са све Томом Николићем и осталим радикалима из скупштинске сале, Урошевић је, по већ опробаном рецепту, прекинуо седницу и одредио паузу од десетак минута.

После тога, све је протекло много мирније, а упркос неким најавама да ће заседања у новом саставу трајати унедоглед и да ће садашња опозиција покушати да опструира рад Скупштине, то се

ЗАМЕНИЛИ МЕСТА И У СКУПШТИНСКОЈ САЛИ:
ВЛАСТ ЛЕВО - ОПОЗИЦИЈА ДЕСНО

није догодило. Шта више, четири одлуке су усвојене једногласно са 72, односно

79 гласова, што није запамћено у претходном сазиву, а међу њи-

ма и предлог о ребалансу буџета. Седница је трајала нешто више од четири сата и завршена је баш некако у време ручка, око пола два, иако је на дневном реду било чак 14 тачака о којима се расправљало.

Градски парламент почео је рад одлукама о престанку и потврђивању мандата одборницима у Скупштини града. Због подношења оставки мандати су престали одборницима Јасни Јевђић из одборничке групе ЗЗШ и Мирославу Клочару из СПС-а, а одборничке функције поново су добили доскорашњи градоначелник Верољуб Стевановић, његов некадашњи заменик Небојша Здравковић, који је, након добијања одборничког мандата, стекао услов да се поново нађе у заменичкој улози, и одборници Марија Вучићевић (СНС), Сузана Димитријевић

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА НОВИНАРЕ ЗЗШ

Спроводе политику претходне гарнитуре

Да нова власт није сасвим раскинула са старом, сведочи и чињеница да је најважнија одлука о ребалансу буџета преузета од претходне гарнитуре, а одлуку је својим потписом оверио Петар Веселиновић, доскорашњи члан Градског већа за економију и градске финансије.

Ово је био повод да током заседања ЗЗШ сазове конференцију за новинаре у скупштинском холу.

Постоје два објашњења што су овако урадили - или нису способни да сами напишу ребаланс, па су узели овај наш, или су само хтели да склоне Верољуба Стевановића и Сашу Миленића, а у суштини ће наставити да воде економску политику коју су водиле ЗЗШ и ДС. Градоначелник се већ три недеље на свим националним медијима само жали како је стање у градском буџету катастрофално, а после тога предлаже ребаланс који ће то променити, по рецепту који је направила претходна власт. Ми ћемо, свакако, гласати за ребаланс, јер је ово добра одлука, рекао је Бојан

Стојадиновић, шеф одборничке групе ЗЗШ, додајући да се прича да ће нова власт за нови буџет за 2015. Годину ангажовати кадровска појачања из Београда и поједине истакнуте функционере из претходне власти да им помажу у томе кроз разне консултантске куће које су отворили.

Медијима се обратио и Миленић додајући да је СНС две и по године критиковао градску власт, а да је преузео готово све њихове предлоге, чиме само потврђује да и даље спроводи политику Верољуба Стевановића. Миленић је рекао да већина предлога одлука носи потпис Верољуба Стевановића и ту набројао одлуке о јавном превозу путника у градском и приградском саобраћају, о комуналном реду, о преузимању права оснивача над Народном библиотеком „Вук Караџић”, о давању сагласности на статут Позоришта за децу, као и закључак о трећој измени плана рада Дома здравља.

Врхунац цинизма јесте предлог одлуке о ребалансу буџета. Ако су нешто критиковали, то је

ПРЕДЛОЗИ НОСЕ ПОТПИСЕ ВЕРОЉУБА СТЕВАНОВИЋА:
САША МИЛЕНИЋ

начин вођења економске и буџетске политике града. Како су онда могли да без иједне промене зареза предложе Стевановићев ребаланс, а толико критиковану комуналну привреду опет повере Зорану Јовановићу, који је, по њима, толико упропашћену комуналну политику града водио свих претходних година, казао је Миленић.

Post Card

Prozori i vrata SUNCE
Dr. Jovana Ristića 132
34 000 Kragujevac
Srbija

Dragi Kragujevčani,
izvolite posetiti nas u novom salonu prodaje
na Pivari, na istom mestu gde je pre 85
godina osnovana naša kompanija
SUNCE Marinković.
Za kupce stolarije u novom salonu obezbedili
smo brojna iznenađenja i poklone.

SUNčani pozdrav 034/330 870 suncemarinkovic.com

Vaše slavlje će biti potpuno uz

ketering
express

Kvalitetno, ukusno, brzo
Pripremamo i serviramo sve vrste hrane
Kompletna usluga za sve skupove i slavlja
Priprema i poslužnje posne hrane tokom cele godine
Uživajte u hrani van mesta njenog
pripremanja
Preko puta gimnazije
333 115 069 618 520

УСВОЈЕН РЕБАЛАНС**Буџет шањи
за 1,2
милијарде**

Са 72 гласа „за”, одборници Скупштине града једногласно су усвојили Предлог Одлуке о ребалансу буџета града Крагујевца.

Члан Градског већа за економску политику и финансије Игор Митровић је објаснио да су овом Одлуком планирани приходи, примања и расходи и издаци у износу од 7,3 милијарде динара, што представља смањење у износу од око 1,2 милијарде динара.

Нацрт Одлуке о ребалансу буџета града Крагујевца за 2014. годину суштински представља једино могуће решење техничког свођења завршног рачуна за ову годину, коју карактерише актуелизација плана са обавезама. При томе се мисли, пре свега, на 260 милиона динара краткорочног кредитног задужења и 39 милиона динара суфицита на текућем рачуну на дан 01. јануар 2014. године. С друге стране, имамо смањење одговарајућих група расхода, где се највећи износ - 925 милиона динара - односи на област инвестиција и развоја, рекао је Митровић.

Он је додао да је буџет политички, док је ребаланс буџета технички акт и њега су писала извршна решења банака и породила за неисплаћене надокнаде, као и извршна решења за неисплаћене родитељске додатке.

град пред банкротством. Ја хоћу градоначелника који ће да нас извуче из ове беде, а не да нам говори да смо начисто пропали. Очекујем да ће изаћи са програмом о томе како да град изађе из кризе. Лепо је што ви, градоначелниче, познајете председника владе и председника државе,

али нама је потребан способан човек, а не стечајни управник, рекао је Вучићевић, који се придружио већини гласајући за неколико одлука, између осталог и за смањење пореске стопе, коју, како је рекао, сматра добром за грађане.

Одговарајући на ове критике, одборници СНС-а су нагласили да је ребаланс буџета „више техничко питање”, а да ће се главна расправа водити у децембру, приликом усвајања буџета за 2015. Када

је реч о кадровским решењима, градоначелник Николић је рекао да ће нова власт пружити прилику свим вредним и способним чиновницима којима је бивши режим „везао руке”.

Нови градоначелник, иначе, заменио је старог и на месту председника Савета за безбедност града, а одборници су гласали и о именовању нових чланова Штаба за ванредне ситуације.

Гордана БОЖИЋ

НОВИ ГРАДОНАЧЕЛНИК УЗБУРКАО ЈАВНОСТ

Прејака реч – банкрот

Градоначелник тврди да је град банкротирао, иако му банке не плене имовину, пошто се кредити уредно враћају и нема принудне наплате дугова локалне управе. Поред тога, укупни дуг града заокружио је на 60 милиона евра, додајући му и дуг јавних предузећа, што је бивша власт прогласила сабирањем „баба и жаба”

Пише Милош Пантић

Када је преузео дужност градоначелника Радомир Николић је изјавио да се више осећа као стечајни управник, због великих дугова које је наследио. Након 20 дана у првом обраћању јавности још је више појачао тензију изјавивши да је град пред банкротом јер дугује око 60 милиона евра, или око седам милијарди динара. Заправо, додао је он, Крагујевац би већ могао да прогласи банкротство да у нашој земљи постоји институција банкрота.

Николић је појаснио да град дугује по основу банкарских кредита 14,8 милиона евра, да локална управа дугује 24,7 милиона евра и да је дуг јавних комуналних предузећа око 20 милиона евра, из чега је извео коначни биланс дуговања. След изјава новог градоначелника праги економску логику, јер се прво уводи стечај, а ако се покаже да дугови не могу да се врате кроз репрограм или на други начин, проглашава се банкрот. Само, у тим изјавама и закључцима направио је неке грешке и поранио са изјавама, јер је ова област уређена законима и прописима.

То тврде челници бивше градске власти. Др Петар Веселиновић, доскорашњи члан Градског већа за економска питања и финансије, каже да је Николић само у једном у праву, а то је да у српском законодавству стечај и банкрот локалних управа нису предвиђени. У свему другом греша, тврди Веселиновић, који је и ванредни професор крагујевачког Економског факултета.

Кредити се враћају

У економским реченицама налази се да је банкрот продаја фирме да би се намирили дугови, а стечај је када суд одреди да фирма не

„ХВАТАЊЕ ВАЗДУХА” У ИДУЋОЈ ГОДИНИ: РАДОМИР НИКОЛИЋ

може да враћа дугове повериоцима. Пошто по Закону о локалним управама није поредиствен банкрот ни стечај градова, по професору Веселиновићу могло би да се каже да је један град банкротирао пре свега онда када не може да отплаћује банкарске кредите и тада би банке активирале хипотеке и почеке да плене имовину града.

У Крагујевцу то није случај јер се банкарски кредити уредно враћају до динара, како дугорочни, тако и они краткорочни, који се узимају због одржавања текуће ликвидности и морају да се измире до краја текуће године.

Ако се сагледају обавезе по кредитним линијама, јасно је да је град Крагујевац један од ретких који је успео у условима економске кризе да свој развој успешно финансира значајно смањујући обавезе по основу дугорочних кредита, наглашава Веселиновић, додајући да је град од јануара до октобра ове године по основу дугорочних кредита вратио скоро милион евра, а да није угрозио сопствено функционисање.

Он истиче да су и све обавезе по основу краткорочних кредита до краја прошле године исплаћене до последњег динара, а да су сви кредити у овој години уредно сервисирани. Успут, Веселиновић напомиње да је рок отплате свих дугорочних кредита крај јануара 2019. године, што уз добро осмишљен развој не сме да представља проблем. Уосталом, многи градови у Србији у којима је на власти Српска напредна странка по овом основу су знатно задуженији од Крагујевца, закључује Веселиновић.

Што се, пак, тиче цифре укупног дуга града од 60 милиона евра до које је дошао Николић, професор Веселиновић каже да такве

ГРАД ДУГУЈЕ, АЛИ СЕ И ЊЕМУ ДУГУЈЕ: ДР ПЕТАР ВЕСЕЛИНОВИЋ

Ња

(ЗЗШ) и Властимир Којић Која (СПС).

Председник Урошевић обавестио је одборнике да је добио обавештења одборничких група ЗЗШ и ДС о томе да Славољуб Стевановић, односно Слађан Ракић нису више у овим одборничким групама. Они су се, подсетимо, на прошлој седници изјаснили супротно ставовима својих партија и тиме се аутоматски ставили на страну СНС, па је овакав потез њихових странака био очекиван.

Нарочито је била занимљива дискусија поводом измена Статута које су се односиле на Градско веће. Тако ће о задужењима

чланова овог извршног тела убудуће одлучивати само Градско веће, а не као досад Скупштина града, а чланове већа, као и ресоре за које ће бити задужени, предлагаће градоначелник. Ово је кључна измена Статута града која ће, како тврде представници власти, омогућити ефикаснији рад Градског већа и градоначелника.

Опозиција је замерила што градоначелник добија још већа овлашћења, што је, иначе стално спочитавано претходном градоначелнику, а критички став о томе имао је и независни одборник Владан Вучићевић, који је ово потврдио само уводном реченицом, а потом је конкретно рекао шта мисли о новом градоначелнику.

Мислим да овом граду није потребан градоначелник који каже да не нуди ништа и да не може ништа да обећа. Није добро ни то што је направио панику међу грађанима изјавама да је

**ДОНЕТА ОДЛУКА О НИЖОЈ
ПОРЕСКОЈ СТОПИ****Ускоро достава
решења**

Осим ребаланса буџета, на 24. редовној седници Скупштине града усвојена је и одлука која се тиче пореза на имовину грађана. Крагујевчани ће ту обавезу убудуће измирати по прошлогодишњој цени, пошто је стопа пореза умањена са 0,4 на 0,2 одсто.

Грађанима ће, обећано је, решења по новој Одлуци, а старој стопи пореза на имовину, бити достављена већ наредних дана.

Нови члан Градског већа за економску политику и финансије Игор Митровић, рекао је да оваква одлука има за циљ релаксацију пореског оптерећења за грађане, повећавање наплативости пореза и остваривање веће пореског обухвата.

ПРЕДУЗЕЋИМА

Јалног мира

„ВОДОВОД”, „ПАРКИНГ СЕРВИС” И „ГРАДСКА ГРОБЉА” ЖИВЕ ОД СОПСТВЕНОГ ПРИХОДА: ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ

за утрошену воду, од основних и средњих школа, као и институција културе, чије обавезе плаћа град, па по том основу потражујемо 11,2 милиона динара. Остале установе и комунална предузећа „Водоводу” укупно дугују 4,3 милиона динара, наводи Јовановић.

Директор „Градских гробља” Јован Рвовић тврди да је ово предузеће једно од ретких које је исплатило све кредите, још да се надомести заостатак у платама. Град им није дужник, мада подсећа да услугу одржавања гробова за сахрањене о трошку Центра за социјални рад нико не плаћа.

Није то превише, али у тој категорији је отприлике пет одсто парцела. Овом предузећу, пак, грађани дугују око 60 милиона динара. Од

августа теренске групе наплаћују од врата до врата наследника, ажурирају податке, нуде репрограм. Да ли је било пропуста ранијих година, јер су дугови вишегодишњи, не треба ни образлагати.

■ Дужник до дужника

Нови градоначелник Радомир Николић рекао је да је „Чистоћа” овог тренутка највећи градски проблем. Суштина је у томе што функционише само шест камиона смећара који су у катастрофалном стању и стално се кваре. Осим тога, недостатак и радници, пошто је за одржавање чистоће у граду потребно 44, а у овом тренутку на тим пословима ради само њих 28 од преко 350 запослених у предузећу.

НОВИ - СТАРИ КРЕДИТ ЗА „ВОДОВОД”

Продужење дозвољеног минуса

На седници Скупштине града актуелно је било и кредитно задужење „Водовода” од 45 милиона динара, на 12 месеци, за текућу ликвидност. Уз помоћ одлуке Надзорних одбора „Паркинг сервиса” и Стамбеног предузећа о солидарном јемству за краткорочни банкарски кредит, и уз „оверу” градских одборника, тај посао је завршен.

Надзорни одбор „Паркинг сервиса” је захтевао издавање две менице од стране „Водовода” као средстава обезбеђења одобреног јемства, а Надзорни одбор Стамбеног предузећа право располагања дневним приливима за уплаћене услуге воде и канализације извршене на наплатним местима Стамбеног, до висине износа који се дугује.

Чињеница је, као што је већ открио члан Градског већа Јовановић, да „Чистоћи” град дугује око 40 милиона динара, од 70 милиона колико је уговором предвиђено за јавну хигијену на годишњем нивоу. Директор „Чистоће” Дејан Раонић и поред низа обећања да ће одговорити на питање „Крагујевачких” колико овом предузећу осим града дугују грађани и други правни субјекти - није имао времена. Познато је додуше, да је „Чистоћа” преузела послове зимског и летњег одржавања, као и више од стотину запослених ЈКП „Нискоградња”.

Тај проблем се може уочити на примеру „Паркинг сервиса” који је преузео сектор саобраћајне сигнализације „Нискоградње” и двадесетак запослених. Град „Паркинг сервису” дугује око пет милиона динара, и још око 3,5 милиона преко Предузећа за изградњу. Међутим, грађани овом предузећу дугују 67 милиона динара, а правни субјекти 18 милиона динара за паркирање. Реч је о казнама за неплаћено паркирање,

У „Водоводу” сазнајемо да је реч о уобичајеном дозвољеном минусу, без кога се, јер су потраживања предузећа велика, не може функционисати. Међутим, подсетимо, за скупштинском говорницицом, прошлог понедељка, на питање одборника зашто узимају кредит, директор „Водовода” Обрен Ђетковић је био још конкретнији.

„Водовод” користи три дозвољена минуса, 50 милиона динара код АИК банке, 40 милиона код КБМ банке и 45 милиона код „Интезе”. У „Интези” је потребно обновити минус, јер је протекло годину дана, а неопходан је због неплаћања обавезе града према „Водоводу”, која износи 250 милиона динара. Обраћао сам се и претходном и садашњем градоначелнику, и сада кажем - градоначелнице уплатите нешто..., речи су Ђетковића.

Ову „тачку” подржала су 72 од укупно 87 одборника.

„ЧИСТОЋИ” ГРАД ДУГУЈЕ 40 МИЛИОНА, А ГРАЂАНИ И ПРИВРЕДА НЕ ЗНА СЕ КОЛИКО

када се прекршиоцима пишу доплатне дневне карте од 1.190 динара, па је, очигледно, дара већа од мере.

Ни Стамбено предузеће није корисник градског буџета и они се издржавају од сопствених прихода, али плате запослених касне. На располагању имају 50 станова и 47 локала које издају у закуп, али

закупци им дугују. Од грађана за закуп станова потражују осам милиона динара, и око шест милиона за пословни простор. Од тог износа град им за закуп локала дугује скромних 1,6 милиона динара. Увек су спремни на репрограме.

Градска стамбена агенција (ГСА), такође, мучи муку. За закуп дела стана, тачније до докупљивања квадратуре (расељавање Старе радничке колоније), пошто је било станара који су узели веће станове, 181 грађанин дугује близу 3,7 милиона динара. Иначе, за класичан закуп ових градских станова на различитим локацијама, (што је свакако јефтиније него на тржишту и кошта 1,3 евра по квадрату), 72 закупаца дугују 6,3 милиона динара, док за наменске станове из програма за избегла и расељена лица 75 корисника има заосталу кирију нешто преко седам милион динара. Од укупног дуга тих закупаца 3,4 милиона је у репрограму.

По први пут понудиће репрограм за отплату станова који су купљени на кредит преко ГСА, јер 61 купац касни са ратама. Дуг по том основу је 5,8 милиона динара.

ПРОБЛЕМ ГРАДСКОГ ПРЕВОЗА

Не може више овако

На седници Скупштине града изгласана је Одлука о изменама у јавном превозу путника у градском и приградском саобраћају. По речима предлагача ове одлуке Зорана Јовановића, члана Градског већа за комуналну привреду, оба превозника који врше јавни превоз, „Вуловић” и „Ласта” наплаћују свој посао по пређеном километру.

Дневно прелазе преко 10.000 километара и бруто износ градског и приградског превоза износи око 60 милиона динара, што је нешто мање од 700 милиона динара на годишњем нивоу.

Приходи који се убирају од градског превоза су пре свега продате карте у аутобусима и остали видови продаје који се односе на продају превозничких карата у фирмама и другим ли-

цима, а разлика између цене коштања превоза и онога што се убира као приход се водила као субвенција. Како законодавац забрањује повећање субвенција, ми планирамо да у ставци осталог финансирања убацимо и друге приходе из буџета, тако да ће све оне позиције које се односе на групе које су имале повластице у вожњи бити плаћене са рачуна града, каже Јовановић.

Он је најавио реорганизацију превоза, увођење минибусева чији су трошкови јефтинији, као и оштрију контролу и сакционисање линијског такси превоза у граду који послује не-

ГРАДСКИ ПРЕВОЗ ВЕЛИКИМ ДЕЛОМ ДОТИРАН ИЗ ГРАДСКОГ БУЏЕТА

легално и представља нелојалну конкуренцију градском превозу путника.

ПОЈАЧАЛА СЕ СКУПШТИНСКА ВЕЋИНА

И ЛДП званично уз напредњаке

Одборници Либерално демократске партије постали део скупштинске већине јер „желе да дају активан допринос у решавању нагомиланих проблема у граду”

Градски одбор Либерално демократске партије прихватио је позив градоначелника Крагујевца Радомира Николића да се прикључи скупштинској већини. Понуду су, објашњавају, добили после седнице на којој је срушена власт у граду у чему, и даље истичу, нису учествовали. Будући да је пре само два месеца лидер ЛДП-а Чедомир Јовановић био главни заговорник окупљања опозиције, па је чак имао и неколико сусрета са бившим градоначелником Верољубом Стевановићем, многе је овакав потез крагујевачких либерала изненадио, али менаџер странке Драган Тодоровић објашњава да се много тога променило за ова два месеца.

Пре свега, истиче тренутну ситуацију у граду, велики број економских проблема, положај јавних предузећа, али на првом месту

градске финансије, за чије стање у овој партији не осећају одговорност јер нису имали ресурсе који су

били значајни за њихово функционисање.

Одлучили смо да прихватимо понуду градоначелника, а на Градском одбору је да дефинитивно одреде смернице и обим у нашем раду у скупштинској већини. У граду има проблема за које не верујем

да ће моћи да се реше у кратком временском року, али је на нама да покушамо да дамо допринос у њиховом решавању. Сматрам да имамо квалитетне кадрове за она места за која се будемо договорили и да ћемо у тим доменима моћи да оправдамо овај позив, констатовао је Драган Тодоровић.

Када је реч о стручним кадровима и местима која су им понуђена Тодоровић објашњава да место у Градском већу још није договорено, али да се надају да ће функција једног помоћника градоначелника и даље остати у мандату Либерално демократске партије.

Он је додао да одборници ЛДП-а нису били својина ни власништво претходне, па тако неће бити ни будуће скупштинске већине, већ ће се трудити да објективно и коректно приступе свим проблемима у граду и њиховом решавању. Такође, истакао је да воља грађана овим није изневерена јер је само направљен нов тим и да су европске идеје које напредњаци

спроводу у Србији управо оне за које се и ЛДП залагала већ годинама.

На конференцији за штампу чланови ЛДП-а осврнули су се и на тренутну ситуацију у земљи, уз констатацију да све мере које спроводи актуелна влада нису довољне да се земља извуче из кризе која је дубока и дугогодишња. Ситуацији не помаже ни класична подела на власт и опозицију која уноси додатну конфузију у међустраничке односе и од које су грађани већ уморни, па у овој партији сматрају да је потребно окренути се примерима појединих земаља из окружења.

Србији је потребна нова влада која би била ослобођена класичних партијских квота. Наравно, знамо ко има пресудан утицај у Скупштини Србије и ко би морао да обезбеди да се она формира. Пример су нам Грчка и Италија које су у периоду криза формирали владе које су се искључиво бавиле јасним програмом потпуних реформских мера. Са друге стране, очекујемо и финансијску, а не само декларативну подршку Европске уније да реформе у земљи буду спроведене, истакао је Марко Николић, председник Градског одбора Либерално демократске партије. В. Г.

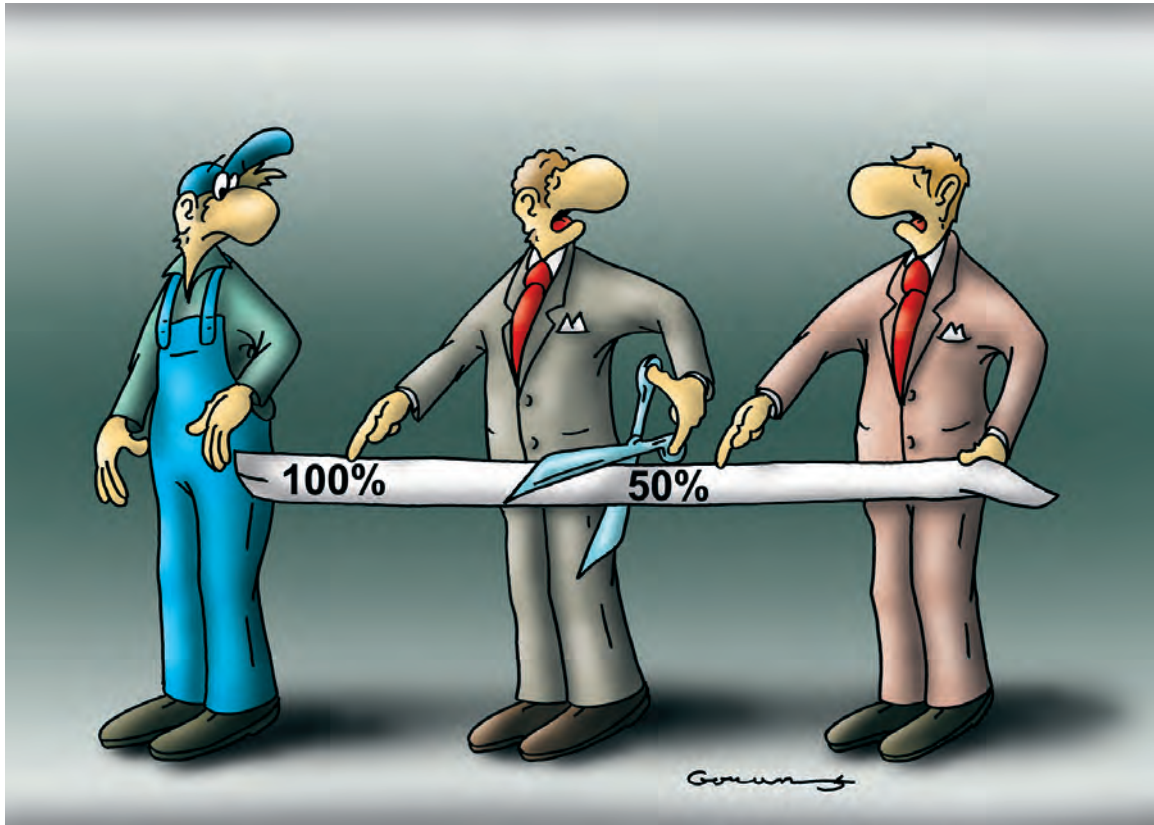

ПРИХВАТИЛИ ПОЗИВ ГРАДОНАЧЕЛНИКА: „ЛИБЕРАЛИ” НА КОНФЕРЕНЦИЈИ ЗА НОВИНАРЕ

РАЧУНИЦА МРЕЖЕ ЗА ПОСЛОВНУ ПОЛИТИКУ

Рука бирократије дубоко у цепу запослених

Држава за буџет, непосредно или посредно, узме у просеку сваки други динар од бруто плате сваког запосленог у Србији, па су овдашњи грађани преопорезовани у односу на претежну већину становника земаља Европске уније. Са друге стране, држави је очајнички потребно да на све могуће начине извуче новац од запослених грађана, како би финансирала свој прегломазни бирократски систем

Републички завод за статистику уредно извештава јавност о просечним примањима запослених у Србији, а насупрот тог податка уобичајено је информација о цени потрошачке корпе у истом месецу. Трку са збиром цена основних потроштина свакога од нас примања убедљиво губе, али званична статистика не показује стварну разлику. Бар тако се може закључити из анализе Мреже за пословну политику из Београда, где су покушали да срачунају колико стварно вреди лични доходак просечног грађанина, односно колико му од бруто примања месечно узима држава.

■ Шта показује рачуница

Податке до којих су дошли упутили су (и) медијима не би ли се још озбиљније указали на ову проблематику. Драгољуб Рајић из Мреже за пословну подршку објашњава како су извели „рачуницу“.

То што смо послали медијима је извод из обимног истраживања у којем смо укрстили податке Републичког завода за статистику, различитих домаћих компанија из области трговине и пласмана услуга и института, затим Националне службе за запошљавање, Министарства финансија, Агенције за енергетику, Србијагаса, Електропривреде Србије, Пореске управе Србије, Агенције за привредне регистре и још двадесетак домаћих институција које имају одређене податке. Затим је урађена и посебна анкета међу запосленим грађанима у 13 градова и девет општина око просечних износа које месечно потроше за различите животне потребе и различите видове услуга, бирократске и административне процедуре итд.

Тај обрачун показује да просечан запослени грађанин у Србији држави месечно да 54,87 посто од својих прихода. На основу тога смо израчунали, на бази званичне просечне септембарске брутоплате од 71.211 динара, да појединцу за све животне потребе на месечном нивоу просечно остане свега 32.140 динара. Овде треба бити опрезан, јер је реч о истраживању које је за основу узело

• Порези и допрноси на зараду	27.246
• Куповина основних намирница и робе широке потрошње у продавницама (удео ПДВ у укупним ценама производа)	4.320
• Комуналне услуге, моб и фиксна телефонија, струја, гас, итд. (удео ПДВ у укупним ценама услуга)	1.312
• Административне таксе и остали бирократски трошкови при републичким институцијама и органима локалних самоуправа	1.970
• Порез на имовину (на станове и куће)	496
• Просечна месечна потрошња робе са акцизном маркицом (удео акцизе у укупним ценама производа)	772
• Просечна потрошња нафтних деривата по запосленој особи (удео ПДВ и акцизе у цени купљеног горива)	2.965
• УКУПНО ТРОШКОВИ КОЈЕ ДРЖАВА НАМЕЋЕ (месечно)	32.140

просечну бруто зараду запослених у Републици у коју улази просек зарада у јавном сектору, јавним предузећима и државној управи са локалним самоуправама. Просек у привреди је у септембру 2014. године био за читавих 20 посто нижи од републичког просека. Дакле, запосленом у привреди остане једва нешто изнад 200 ЕУР месечно за све животне потребе, наводи Рајић.

Рачуница показује да стандардни процентуални износ пореза и доприноса није и једино издвајање из зараде запосленог који иде у државни буџет. Намети су најразноврснији, од учешћа ПДВ у цени купљених производа, све до административних и других – како наводе у Мрежи за пословну политику – бирократских трошкова. Све у свему, осим износа пореза и доприноса, који – примењен на септембарски просек – износи 27.246 динара, држави се даје још 11.836 динара.

Питамо зато Драгољуба Рајића које су последице оваквог понашања државе.

Грађани Србије који имају послење су преопорезовани у односу на претежну већину грађана земаља Европске уније. Проблем лежи у чињеници да су зараде у Србији исувише ниске да би држава узимала скоро 55 процената од њих, а намети су превисоки за овако сиромашну земљу. То посебно погађа младе људе који имају посао тако што их демотише да заснују породице и подигну потомство. Уместо да систем подржава запослене и репродуктивно способне људе, као у државама ЕУ, где родитељи зависно од броја деце имају пореске олакшице на зараде, он их оваквом пореском политиком дестимулише и приморава да напуштају земљу. Последња овакве пореске политике је податак о два милиона становника у Србији мање него 1981. године, тумачи Рајић.

Са друге стране, држави је очајнички потребно да на све могуће начине извуче новац од запослених грађана како би финансирала свој прегломазни бирократски систем, а политичка елита нема јасне програме како да вишкове из јавног сектора постепено прелије у приватни сектор, већ како која странка дође на власт, она додатно запошљава своје кадрове и тиме смањује могућност опоравка и обнове националне економије и читавог система у држави.

■ Могућа решења

На основу наведених података и оцена, саговорник „Крагујевачких“ каже да једини начин за дугорочни опоравак државе јесте реформа пореског система и растерећење запослених грађана и предузетника. Понавља став да, уколико се реформом пореског система не створи простор за запошљавање младих, велики број њих ће наставити и даље да напушта Србију. Апсурдан је и податак да су оптерећења предузетника и већа од наведених, јер предузетник не само што запошљава самог себе и има исте

Драгољуб Рајић: Проблем је што су зараде у Србији исувише ниске да би држава од њих узимала 55 процената и грађани Србије су преопорезовани у односу на већину грађана земаља Европске уније

ПРИМЕР СОЦИЈАЛНО БОГАТИХ ЗЕМАЉА

Порез у корист појединца, а не државе

Постоје и социјално богате земље у Европи, као Шведска, Финска, Норвешка, где су порези на зараде и виши него у Србији, али тамо је просечна нето зарада (оно што остане након опорезивања) шест до девет пута већа него у Србији, тако да грађани имају изузетно висок животни стандард. У овим земљама ефикасност у јавној управи и приватном сектору је такође скоро изједначена и постоји сасвим другачији ниво одговорности у креирању пореске политике, па се пуно новца одваја за квалитетно школовање, здравство, пензионе фондове, системе за заштиту становништва од природних непогода, итд.

То су хумани системи који воде рачуна о појединцу, док се у Србији висок проценат пореза узима како би се нахранила државна бирократска машинерија, иза које стоји страначко запошљавање. Живимо у земљи апсурда у којој је у привреди од почетка 2009. године до краја 2013. године изгубљено преко 290.000 радних места, а истовремено политичке странке су запослиле скоро 200.000 људи на непродуктивна радна места, чије се зараде финансирају из буџета, кога, наравно, пуни привреда, оцењује Рајић.

ове намете од стране државе, већ плаћа и посебне порезе, читав низ такси и свакодневно се бори са прекомерном бирократијом.

Решења су, дакле, реформа јавног сектора и јавне администрације која подразумева смањење броја запослених, уз креирање програма да се вишкови постепено пребаце у реални сектор, тј. привреду, затим увођење у јавни сектор и јавну администрацију принципа професионалног менаџерског управљања, чиме ће држава постати ефикаснија и истовремено мање скупа и за грађане и за привреду, као и либерализација услова за улазак у предузетништво. Треба редукovati оптерећења и разне намете и дати шансу свима који желе да региструју фирму да то и учине, а да на почетку раде с минимумом намета, па ће они успешни развити те фирме и временом запослити и друге.

Осим ових, у Мрежи за пословну политику предлажу и друге мере.

Неопходна је строга контрола сиве економије и проширење пореског обухвата јер сада постоје читаве области и делатности које нису обухваћене пореским системом. Висок ниво обрта новца у сивој зони логично значи да је тај новац ван домета порезника, док је истовремено целокупно пореско оптерећење у земљи са 7,3 милиона људи стављено на леђа свега 1,7 милиона запослених. Проширењем пореског обухвата повећао би се број пореских обвезника, а истовремено би се створио простор да се умање појединачни порези. Дакле, више обвезника, а мање обавезе по глави, то би повећало и наплату пореза и створило услове за развој привреде, закључује Рајић.

Милош ЈОВАНОВИЋ

ПОЧЕЛА ГРАДЊА СТАНОВА ЗА МЛАДЕ НАУЧНИКЕ

Остајте овде

Крај „Плазе” ниче комплекс са 210 станова површине од 35 до 70 квадрата, који треба да мотивишу перспективне научнике на наставак каријере у Крагујевцу. До краја градње, најављеног за септембар 2015. године, треба решити много непознаница о критеријумима за расподелу и при том избећи лоша искуства из других универзитетских градова

Пише Јаворка Станојевић

После вишегодишњег чекања недавно је, без медијске помпе, у близини тржно-пословног центра „Плаза”, почела градња 210 станова за младе научнике које наша држава финансира кредитом Банке за развој Савета Европе која је за стамбено збрињавање младих научника обезбедила 6,7 милиона евра. Нова зграда, која је првобитно требало да буде грађена између Сушичког потока и Спомен парка, на површини од близу хиљаду квадратних метара имаће 100 једнособних, 70 једноспособних и 40 трособних станова чија површина се креће у распону од 35 до седамдесет квадрата.

■ Велико (почетно) интересовање

Реч је о државном пројекту стамбеног збрињавања перспективних научника, истраживача и уметника амбициозно започетом још деведесетих година прошлог века који је већ је заживео у Београду, Новом Саду и Нишу, а Крагујевац је последњи универзитетски центар у Србији који на овај начин покушава да задржи и привуче талентоване младе људе.

Могућност да дођу до крова над главом изазвала је велики интересовање међу 1.100 наставника и 600 научних сарадника запослених на 12 факултета крагујевачког Универзитета, јер се већина не сећа када је њихово стамбено питање било на дневном на реду. Ко ће и под којим условима добити кључеве новог стана, као и да ли ће кров над главом моћи само да закупе,

или ће им бити понуђена могућност откупа по повољној цени и ниској каматној стопи, за сада није познато.

Зорица Аврамовић која обавља функцију генералног секретара Универзитета, објашњава да ће статус младог научника, односно истраживача, утврђивати Министарство просвете, науке и технолошког развоја, у складу са посебним условима Банке за развој Савета Европе. На исти начин ће се, каже, доћи и до старосне границе која ће кандидате сврстати у категорију оних који испуњавају услов да се уселе у неки од станова.

Према њеним речима, извесно је да млади уметници неће моћи да конкуришу јер у овој расподели није предвиђено њихово стамбено збрињавање. За разлику од уметника, колеге које предају филолошке предмете биће ранжирани заједно са научницима и истраживачима који чине академску заједницу Универзитета у Крагујевцу. Друга непознаница је да ли ће запослени на факултетима чије седиште није у Крагујевцу моћи да постану станари зграде која се зида.

— Наша посебност је што шест факултета, од укупно 12 из саста-

КОНАЧНО И У КРАГУЈЕВЦУ: ПОЧЕТАК ГРАДЊЕ КОМПЛЕКСА ЗА МЛАДЕ НАУЧНИКЕ

ва Универзитета, има седиште у другим градовима а најдаљи је Учитељски у Ужицу. Према чињеници да раде под окриљем истог Универзитета, сви би требало да буду равноправни учесници конкурса за расподелу станова, али је законодавац прописао да се станови деле према месту где је заснован радни однос. Пошто су факултети независни правни субјекти, што значи да запослени на њима, формално-правно, нису у радном односу на Универзитету, за сада није јасно на да ли ће, и како, и колеге са дислоцираних факултета моћи да рачунају на неки од станова који се граде. Наш став је да би сви морали да буду равноправни и због тога интензивно покушавамо да нађемо модалитет по коме би и они, без обзира на седиште факултета, могли да учествују на конкурс, каже Зорица Аврамовић.

Иако још не знају услове под којима ће бити дељени кључеви, на Универзитету кажу да су станови намењени младим научницима који су се већ исказали у областима у којима раде, који планирају да наставе академску каријеру у Крагујевцу, али и онима који желе да се врате из иностранства. Због тога ће део станова бити резервисан за повратнике којима ће, уз радно ангажовање, као додатна

ИСКУСТВА ДРУГИХ УНИВЕРЗИТЕТСКИХ ЦЕНТРА

Спорни критеријуми, цена, камате ...

Према информацијама Фондације за решавање стамбених потреба младих научника и уметника која је на београдском Универзитету основана 1996. године, чак трећина станара која је решење за станове у згради у новобеоградском блоку 32 добила још 2003. године, у међувремену је напустила земљу, а већина осталих је престарела. Сви ће, ипак, уз уверење да још раде на универзитету, моћи да прођу као млади научници, али је питање шта ће бити са осталима који годинама чекају најављену градњу.

Искуство Новог Сада указује на још један потенцијални проблем. Ту су конкурс оборили научни радници са техничких факултета, јер су сматрали да нису били равноправни са уметницима који су добили више кључева. Новосађани су се, такође, жалили на превисоку каматну стопу, јер су кредите за станове које су куповали за 665 евра по квадрату, враћали уз камату од 6,9 одсто, док колеге из Ниша и Београда, где се квадрат стана куповао по 850 евра, за камату издвајају 0,5 посто.

Расподеле није прошла глатко ни у Нишу где научници такође нису били задовољни што су станови отишли уметницима, али ни ценом квадрата која није била иста за све. У овом граду је један број запослених на Универзитету стан купио по цени од 665 евра по квадрату, док је онима који су касније дошли на ред квадрат продаван за 850 евра.

стимулација за наставак каријере под окриљем крагујевачког Универзитета, бити понуђено и решавање стамбеног питања. Ови станови, највероватније неће бити на продају него ће млади научници моћи да их изнајмљују под повољним условима.

■ Много непознаница о расподели

Поучено искуством универзитетских центара где су станове делили на почетку градње зграда које никада нису завршене па су сада суочени са бројним проблемима које универзитети, држава и будући станари читавау деценију не успевају да реше, руководство Универзитета у Крагујевцу је од-

лучило да израду правилника и критеријума расподеле усклади са термином завршетка градње. Зорица Аврамовић, на име, објашњава да Фондација за решавање стамбених потреба младих научника и уметника Универзитета, која тек улази у израду правилника, покушава да, разговарајући са колегама из других центара, избегне проблеме које у старту није могуће предвидети.

Млади научници за сада тешко могу да праве планове о томе где ће се скућити јер, судећи по ономе што смо сазнали од генералног секретара Универзитета, није познато да ли су промене одредбе Оквирног уговора о зајму, закљученог између Републике Србије и Банке за развој Савета Европе, по коме се Крагујевац нашао међу градовима у којима ће бити грађени само станови за изнајмљивање. Мада помиње могућност да будући станари, после петогодишњег подстанарског стажа, стекну право откупа Зорица Аврамовић наглашава да ће ово, као и питање да ли ће они који на овај начин реше стамбено питање имати обавезу да одређено време проведу на Универзитету, бити прецизирано на основу Уговора о финансирању и уређено посебним актом Министарства просвете, науке и технолошког развоја или Владе Србије.

Пошто је септембар наредне године означен као рок завршетка градње, млади научници који планирају останак у завичају или повратак у град на Лепеници на кров над главом могу рачунати већ наредне јесени. Од услова под којима ће им бити понуђен зависе да ли ће крагујевачка универзитетска заједница успети да задржи садашње и привуче нове умове способне да обезбеде развој града и Универзитета.

ОБЕЗБЕДИТИ РАВНОПРАВНОСТ ПРИ КОНКУРИСАЊУ: ЗОРИЦА АВРАМОВИЋ

ПОСЛЕ ВИШЕГОДИШЊИХ НАЈАВА

Нема више препрека за градњу Центара изврсности

Према најавама које стижу из врха Универзитета у Крагујевцу, коначно су отклоњене све препреке које су неколико пута одлагале почетак градње Центра за матичне ћелије који је, у међувремену, уз промене локација, квадратуре и потенцијалних корисника прерастао у „Центре изврсности”. Генерални секретар Универзитета Зорица Аврамовић каже да више нема бојазни да Крагујевац изгуби шансу да добија једну од најважнијих научних институција у држави, пошто је већ изабран пројектант, док ће извођач радова бити познат после завршетка међународног тендера који би ускоро требало да распишу европски партнери. Ако све буде текло по плану камен темељац за „Центре изврсности” у којима би, уз банку матичних ћелија и лабораторија за рад истраживача свих научних области, требало да се смести и Медицински факултет, биће постављен у априлу наредне године, а научни радници и студенти би у нову, савремено опремљену, зграду требало да уђу крајем 2016. године.

ИДЕЈНО РЕШЕЊЕ ОБЈЕКТА ЦЕНТРА ИЗВРСНОСТИ

Идеја за оснивање институције која би се бавила развојем регенеративне медицине базиране на примени матичних ћелија потекла је од нашег најпознатијег генетичара Миодрага Стојковића који је, по повратку из иностранства где је стекао светски углед, урадио пројекат изградње Центра за матичне ћелије којим је успео да обезбеди средства која је Банка за развој Са-

вета Европе наменила унапређењу нивоа научноистраживачког рада у Србији.

Иако је уговор о почетку градње до сада, у присуству медија, потписао више министара, реализација пројекта, који је претрпео знатне измене, није отишла даље од папира на које су потписе ставили највиши државни званичници.

МУКЕ УДРУЖЕЊА ПАРАПЛЕГИЧАРА

Нема сервиса за колица

Осетљивост заједнице на проблеме људи у инвалидским колицима своди се углавном на ограничен приступ институцијама због непостојања довољног броја рампи које би инвалидима омогућиле да завршавају послове, посећују културне догађаје, здравствене и образовне институције... Када осете потребу да се мало дубље позабаве овим проблемом они који би требало да брину о квалитету живота суграђана везаних за колица примете да већина градских тротоара има превисоке и преоштре ивице, да су улице пуне рупа и да аутомобили и баште угоститељских објеката затварају путеве којима би човек у колицима могао да се креће.

Иако велике ово, на жалост, нису једине недаће са којима се у Крагујевцу сусрећу људи којима живот није оставио много избора. Било да су у колицима доспели због болести или несрећног случаја, сви деле заједничку судбину везаности за помагала без којих су осуђени на кућу, постељу и помоћ ближњих. Будући да су колица за њих једини контакт са животом изван четри зида њихова исправност је од животне важности за свакога инвалида.

Како би помагала која, уз бројне изласке на комисије и гомилу папира, добијају од државе могла да трају између пет и осам година, што зависи од типа колица који одређује тежина инвалидитета, инвалиди морају добро да их чувају. Да би се осигурали од непожељних ситуација које би их могле оставити без једине могућности да се крећу корисници би морали

После затварања јединог сервиса за поправку инвалидских колица чланови овог удружења морају да их сервисирају ван града, а за куповину колица као помоћ угроженима који на њих немају право организују хуманитарне акције

КОЛИЦА СЕ ОШТЕЉУЈУ ЗБОГ ЛОШИХ ТРОТОАРА И УЛИЦА

редовно да сервисирају своја колица. Ово не би требало да представља проблем да Крагујевац има бар један овлашћен сервис коме би инвалиди могли да се обрате. Због тога су осуђени да своја помагала шаљу у Београд, што за последицу има вишедневну везаност за постељу. Да не би остали без могућности да се крећу инвалиди се ретко одлучују за ову могућност, па своја колица одржавају и поправљају како знају и умеју.

Председник Удружења параплегичара и квадриплегичара Шума-

дија Милан Грбовић објашњава да Удружење већ годинама сакупља стара колица која користе за резервне делове како би помогли члановима да сами отклоне кварове до којих, између осталог, долази и због оштрих ивичњака и рупа на тротоарима.

- Раније је било много лакше, јер је у граду постојао сервис који је, на жалост, затворен јер сервисери нису нашли економску рачуницу за бављење овим послом. Овај проблем нисмо осећали и због тога што смо некада, док је

било донација, добијали поприличан број нових колица која су могла да подмире потребе нашег чланства. Сада када се више не можемо надати помоћи из иностранства осуђени смо на бригу државе која нема превише разумевања за наше потребе. Осим

што немамо сервис у граду не постоји место где бисмо могли да купимо квалитетне гуме, па смо принуђени да користимо кинске које набављамо на бунџу. Њихова цена није висока, коштају око 350 динара, али им је квалитет такав да могу да трају највише два-три месеца. Још већи проблем је што се због лошег квалитета пнеуматика може десити да неки инвалид остане беспомоћан на улици, јер ако му пукне гума он без туђе помоћи нема могућност да се врати кући. Држава такође није водила рачуна да акумулатори за помагала која користе најтежи инвалиди не могу да трају исто као колица. Због тога инвалиди сваке две године, из свог џепа, морају да издвоје 250 евра за куповину батерије без које су им колица неупотребљива.

Други апсурд је да инвалиди који добије моторна нема право на собна колица, што га практично лишава могућности да се креће по стану осуђујући га на везаност за кревет, или посебно прилагођено место за седење. Посебан проблем имају људи којима је, због шлога, остала одузета само једна страна јер они, по закону, немају право на колица. Да би им колико толико помогли ми се трудимо да набавимо половна која дајемо на позајмицу. Наша добра воља не налази, на жалост, увек на одговарајућу реакцију друге стране,

САКУПЉАМО СТАРА КОЛИЦА ЗА РЕЗЕРВНЕ ДЕЛОВЕ: МИЛАН ГРБОВИЋ

па родбина често, после смрти корисника, заборавља да нам врати позајмљено помагало. Тренутно се преко 15 колица, која би нам добродошла како бисмо могли да помогнемо што већем броју суграђана, налази у породицама „заборавних“ рођака, каже Грбовић.

Пошто не могу да се ослоне на помоћ државних институција чланови Удружења параплегичара и квадриплегичара Шумадија планирају да ових дана почну да сакупљају пластичне затвараче за флаше чијом продајом би обезбедили новац за куповину колица која би могли да позајмљују члановима и оболелим суграђанима који због законских препрека, квара или недостатка резервних делова остану без помагала.

У међувремену ово Удружење још једном апелује на представнике локалне самоуправе да се, ако већ нису у могућности да мењају законе, позабаве „ситницама“ које би много помогле људима осуђеним на живот у инвалидским колицима. Ако су сервис и место за набавку резервних делова превише, оборени ивичњаци и слободни тротоари без рупа ипак не би требало да буду недостижни.

Ј. СТАНОЈЕВИЋ

Заинтересоване избегличке породице које живе на територији Крагујевца могу да се до 19. децембра пријаве на конкурс за добијање једне од 120 монтажних кућа. Основни услов је да су власници плаца који је уписан у катастар

У Канцеларији за избеглице и миграције у Крагујевцу ни ове недеље ништа ново. Док су се запослени у овој државном установи прошле недеље упознавали са материјалом који је стигао из Београда, на уредно заказан разговор за овај број „Крагујевачких новина“, повереник, односно главни човек ове Канцеларије, није нашао за сходно ни да се појави. Његови запослени су, уз извињење, констатовали да „шеф“ мора да је заборавио на разговор, будући да је у недељу славио, а на посао се није појавио ни у понедељак. То је наводно ваљано оправдање, јер каква је то слава у Србији, ако није Ивкова?

Дотични господин није сматрао да је потребно да се јави и састајак одложи за неки други дан или бар овласти неког службеника ове Канцеларије да нам уместо њега проследи информације, тако да смо пред закључење овог броја у Улици Лазе Маринковића 60 за-

НОВИ КОНКУРС ЗА РЕШАВАЊЕ СТАМБЕНОГ ПИТАЊА ИЗБЕГЛИЦА

Купи плац, па конкуриши за кућу

ДА ЛИ ЋЕ СЕ КОНАЧНО СКУЋИТИ

текли збуњене службенике који немају овлашћење да разговарају са медијима. О професионалности господина повереника толико.

Срећом, како кажу наши стари, и над попом има поп, па смо потребне информације о конкурс за доделу 120 монтажних кућа избеглим лицима која и даље немају решено стамбено питање, морали да потражимо у Београду. Да будемо искрени и запослени у крагујевачкој Канцеларији притекли су у

помоћ, па смо неке информације добијали незванично.

Наиме, Крагујевац је један од 29 градова укључених у потпројекат Регионалног стамбеног збрињавања које заједнички спроводе Србија, Хрватска, Босна и Херцеговина и Црна Гора. Идеја је да се трајно реши стамбено питање за око 27.000 најугроженијих избегличких породица. Реч је о око 74.000 људи у региону који су услед догађаја између 1991. и 1995.

године стекли статус избеглица, без обзира на њихов тренутни положај. Позив је упућен избеглицима које живе у колективним центрима или неком другом облику колективног смештаја, као и угроженим породицама у приватном смештају које су без трајног решења у земљи порекла или у Србији. Процењује се да око 45.000 њих тренутно живи у нашој држави, док их према последњем попису из 2005. године у Крагујевцу нема више од 500.

Програм се реализује у сарадњи са Европском унијом, УН-ХЦР-ом, Сједињеним америчким државама и неким од најразвијенијих земаља западне Европе, а корисници помоћи треба да задовоље неколико услова, од којих је најважнији да у свом власништву поседују плац где је дозвољења индивидуална градња, који мора бити уписан у катастар и на коме је могуће увести прикључке за струју и воду. По ком принципу је замишљено да породице које живе у колективним центрима имају у власништву земљиште и зашто се, ако су имали новац, до сада већ нису скућили, питање је које је остало без одговора.

Незванично сањајемо да је управо то разлог што је у Крагујевцу интересовање за ову врсту помоћи

за сада веома мало. Од дана објављивања јавног позива до сада у Канцеларију за избеглице и миграције појавиле су се свега три особе које сматрају да испуњавају потребне услове. То поред, власништва над парцелом, подразумева и да од момента стицања избегличког статуса нису отуђили, поклонили или заменили непокретности у Србији, држави порекла или другој земљи, као и да немају приходе потребне да реше своје стамбене потребе.

Ово је други пут да се овакав програм спроводи на територији наше земље, а иако не постоји квота колико кућа је намењено за који град, на прошлом конкурс у Крагујевац је стигла само једна монтажна кућа.

- Имали смо двадесетак пријављених, али само једна породица је испунила све услове. Град Крагујевац никада није наплаћивао издавање потребних докумената избеглицима, па то није био проблем, а што се тиче потребног земљишта занимљиво је да, иако немају где да живе, иако не жели да оде на село, где се плац може купити по много нижим ценама. Сви желе да остану у граду, иако на селу могли да створе право газдинство, рекли су нам у Канцеларији за избеглице.

ТОПОЛА ИМА НАЈЛЕПШИ СУВЕНИР

Боца - девојка у НОШЊИ

Туристичка организација „Опленац“ из Тополе на седмој изложби сувенира и туристичких публикација у Лесковцу освојила је прво место у категорији „сувенир“. Победу је однела боца исликана мотивима девојке у народној ношњи аутора Јелене Лазић.

Реч је о уметници која је учитељица из Страгара, а већ је овенчана признањима за свој рад. Добила је награду „Туристички цвет“ захваљујући чашама, шољама, чокањима и ћуповима на којима осликава мотиве из Шумадије. Уметница каже да инспирацију проналази у нашој историји, култури и традицији.

Радим на стаклу, дрвету и тикви. На мојим чашама, тањирима, шољама, чокањима, теглицама, вазама и ћуповима можете видети мотиве из шумадијских села, односно овдашњег традиционалног живота. Углавном су то бела кречена кућа, дрвени вајат, плетени плот, њива, жито, воћњаци, али и наши свеци, манастири и јунаци попут Карађорђа, каже Јелена Лазић.

Седма изложба сувенира и туристичких публикација у Лесковцу одржана је 13. и 14. новембра, а учествовало је 50 излагача из земље и иностранства. Организатор сајма сувенира била је Туристичка организација Лесковца.

Поред ове прве награде, на коју су у туристичкој организацији изузетно поносни, заслужени успех освојила је и публикација „Верски туризам централне Србије“ у категорији „Вишелисна туристичка публикација до 50 страница“. Њу је на изложбу пријавила Градска туристичка организација Крагујевца, а публикација је резултат заједничког рада и укупне понуде туристичких организација Тополе, Крагујевца, Раче, Кнића, Рековца, Баточине, Лапова и Деспотовца.

М.Р.

НАКОН ДЕЦЕНИЈА ЗАБОРАВА

Оградио двориште плотом

Плотови по српским селима некада су биле једине ограде, бар код мање имућних, а данас су тек етно-старина

Живомир Вучковић, звани Вучко, Крагујевчанин, двориште и викендицу у селу Влакча, оградио је своје обичним дрвеним плотом, по чему је можда једини деценијама уназад. Плотови по српским селима некада су биле једине ограде, бар код мање имућних, а данас су тек етно-старина коју млади фотографишу убеђени да је то једини начин да деци покажу шта је плот.

Живомир објашњава да је његова кућа у Влакчи у шумадијском стилу, на „четири воде“ са тремом, и да јој због тога највише

приличи баш плот. Каже да га на селу нико не условљава какву кућу да гради, какву ограду да постави.

Доњи део ограде, при земљи, озидан је од бетона и камена, да продужим трајност огради. И камен је морао да се уклопи у моју Влакчу, тамошњи је, из реке вађен. Има природни облик, какав је нађен. Кочевци су од багрема, грубо тесаног, па утопљени у бетон. Багрем је најбољи за то, чврст је и постојан. Плот ми је оплео пружећем Драгослав Милановић из Котраже, брат од стрица моје супруге, мајстор тог старог заната, објашњава Вучковић.

Он каже да му је кућа у Влакчи, опасана плотом, мали рај на земљи у ком планира да живи као пензионер.

Имам сина адвоката и ћерку

лекара. Син ме је раније питао зашто градим ту кућу на селу, кад ми никада неће требати. Сада једва чека да иде тамо, да се одмори од обавеза и ужива у лепоти Влакче, да лови, побегне од гужве. Имам од моје деце троје унучади, а четврто је на путу, где ће им бити лепше него код деде на селу. Моји унуци неће на фотографијама учити како је изгледао плот у шумадијским селима, каже Вучковић, дипломирани економиста запослен у крагујевачком Центру за стрна жита.

ПОВРАТАК ПОТИСНУТОЈ ТРАДИЦИЈИ: ЖИВОМИР ВУЧКОВИЋ И ЊЕГОВО ИМАЊЕ У ВЛАКЧИ

НЕМА ПЛОТА БЕЗ ПРОШЉА И ПРУЉА, АЛИ НИ БЕЗ ДОБРИХ МАЈСТОРА

ПРАВЕ БОСАНСКЕ ПИТЕ НА БУБЊУ

Јуфка са оклагвије

Од прошле недеље можете осетити прави „и мирис и укус“ Босне и то оно најбоље од ње - пите. У Улици Змај Јовиној отворен је локал у којем се искључиво пеку и продају пите, и то оне праве, босанске. Све је оригинално и аутентично, домаће, од јуфки развијених на лицу места, право са оклагвије. И сам локалчић одише пријатном атмосфером за коју су задужени власници Вера и Жељко Гавриловић, чија је радња одмах по отварању побудила интересовање комшија, пролазника, путника намерника...

У радњи код популарног Боскета (као угоститељски радник доброно познат широј друштвеној јавности сталних гостију културне кафане „Стара Србија“) на лицу места и по приступачним ценама (од 50 до 80 динара) можете уживати у босанскопитарском асортиману који обухвата: пите са месом (бурек), сирнице, зељанице,

НИШТА БЕЗ ДОМАЋЕ ЈУФКЕ

кромпируше и са сувим месом (сухомеснице), а понуду посних пита допуњује домаћи специјалитет са шампињонима. По Боскетовим речима, даљи развој радње укључиће у понуду и питу са јабукама. Босанску питу са јабукама, дакако.

Радно време радње прилагођено је ранораниоцима питољупцима од шест сати у цик зоре па до 16 часова поподне, а мајстори за израду босанских пита на Бубњу неће вас изневерити ни током викенда.

З. М.

БОСАНСКИ ВРУЋИ СПЕЦИЈАЛИТЕТ НА ИЗВОЛТЕ

ЗАБАВА ЗА ДЕЦУ И КЛИНЦЕ У ДУШИ

Скоцкани у Плази

Читав град са улицама, трговима, малим људима, и железницом, дворца за принцезе и онај у коме станују нинџа ратници а чува га страшни змај, чак и палата на чијој фасади се „врте“ цртаћи, све ово су крагујевачки малишани били у

прилици да виде на изложби која је током викенда приређена у холу Плазе. Клуб љубитеља Лего коцка „Скоцкани“ потрудио се да дечаца и девојчицама приреди ову изложбу грађевина сачињених од малишанима омиљених „делића“ и фигурица.

Осим да гледају и диве се, клинци и клинцезе могли су да уживају и састављају своје креације од коцкица расутих на великом столу који је обиљем могућности мамио и оне мало старије. На пулту поред, могли су и да се информишу о активностима клуба који се у граду на Лепенци представио први пут.

У СВЕТУ ПОСТОЈИ ЈЕДНО ЦАРСТВО: СВЕТ ЛЕГО КОЦКИЦА У ПЛАЗИ

„Скоцкани“ је први и једини клуб који окупља Лего ентузијасте у Србији. Циљ клуба је да споји оне које везује љубав према овим коцкицама - како колекционарски, тако и креативно, у смислу градње по сопственој идеји.

Пре равно пет година почела су прва окупљања оснивача, а као званично регистровано удружење

„Скоцкани“ постоји од марта 2010. године. Седиште клуба је у Београду, али активности у виду дружења, изложби и укључивања нових чланова имају по читавој Србији.

Сви који воле Лего коцке било да су деца заиста или клинци у души могу да их пронађу на Фејсбуку или Интернет страници клуба www.skockani.com.

М.О.

ТРЕНИНГ ЗА МАМЕ И ТАТЕ

Вештине з здравије о

Осећај среће који не зависи од спољашњих догађаја и способност да себе виде као вредна бића - неке су од вештина којима сваки родитељ треба да научи своје дете. Тренинзи за родитеље које води психолог Јелена Марушић, научиће маме и тате како да својим малишанима помогну да израсту у здраве и задовољне личности.

Асертивни тренинг за родитеље састоји се од четворосатних радионица које ће се током викенда одржавати у просторијама „Баланс консалтинг“. Намерен је родитељима који желе да код своје деце подстакну асертивно понашање како би се лакше суочавала са стресом, конфликтним ситуацијама, и лакше решавала проблеме са којима се сусрећу ван породичног окружења.

Асертивност потиче од енглеске речи која значи бити упоран, самосвестан, самопоуздан. По дефиницији представља изражавањем мисли, осећања и уверења на директан и социјално одговоран начин и уз уважавање права других људи.

ДИРЕКТНО, ЈАСНО И СОЦИЈАЛНО ОДГОВОРНО РЕЋИ СВОЈ СТАВ: ЈЕЛЕНА МАРУШИЋ

раба је углавном састављена од летава, а плот од прошња између којег је уплетено пруће. Летве се у тарабу укуцавају ексерима, прошње се у плот везује прућем. Прошње, односно проштац је узни колац, летва која је са једне стране зашиљена и пободена у земљу, и то је основа плота. Кад се проштац побије у земљу, онда се уплиће пруће. Добро уплетен плот траје и сто година, а за плетење 350 метара плота потребно је недељу дана.

За добар проштац, потребан је добар колац. Треба прво припремити и заострити коље, дуго око метар и по. Најбољи колац је од багремовог и храстовог, а може и од шљивовог дрвета. Од давнина су вешти мајстори секиром цепапи дрво и у коље га претварали. У новије време за ту намену дрво стружу. Коље се некада побијано густо једно до другог, да ситна стока не би пролазила кроз ограду. Увек би се плела два коца у пару, она и он, бар тако тврде стари мајстори овог заната.

За поплетање, плетење између кочева, користи се савитљиво пруће, врбово и то не старије од две године, које је најжлавије. Од дрена је виткије, добри су и јасен, смрека, граб... У првом поплету се користи тање пруће, за стабилност коља. У другом дебље, да проштац буде чвршћи. Одозго обавезно иде плетеница, да се ниједан прут не ишчупа. Ограда је добра ако пруће из средине не може да се чупа. Једино се развезује с краја, од задњег прута, објашњавају мајстори овог посла. Њих је некада било много, сада су остали само најупорнији или то по сећању раде они који памте како су то чинили њихови дедови.

М. Р.

ДУШАН СОКОВИЋ, АРХИТЕКТА

Зграде са карактером

Међу 10 најмодернијих зграда у Србији један од најтиражнијих дневних листова уврстио је објекат „Таково осигурања“. Дело крагујевачког архитекте Душана Соковића нашло се на листи раме уз раме са много „габаритнијим“ грађевинама и то на петом месту

Нема кварта у граду на Лепеници у коме не постоји барем једна грађевина изведена по његовој замисли. Грађевине су за њега као и људи. Свака зграда, каже, као и човек, мора да има карактер, нека буде и наopak, али мора да постоји. И заиста, свака његова зграда има неку специфичност, барем детаљ по коме се разликује, карактеристику по којој је врло лако препознати је у шуми других.

Да заиста успева да буде другачији и свој у сваком објекту који осмишљава потврђује и чињеница да је архитекта Милена Обрадовић, сарадница листа „Блиц“, пре десетак дана један његов рад уврстила у 10 најмодернијих зграда у Србији. Дело крагујевачког архитекте Душана Соковића нашло се на листи, раме уз раме са много „габаритнијим“ грађевинама. Зграда „Таково осигурања“ заузела је пето место на овом попису.

од прохромских цеви доприноси њеној необичности. Ипак, познати архитекта, коме су и раније стизале бројне похвале за овај објект, није у потпуности задовољан.

Објекат није у потпуности изведен према првобитној замисли. Практично је неких 20 одсто одступања од првобитног плана. Мрежа на нижим спратовима није требало да остане, већ да буд покривена. Прозори на последњем спрату су замишљени да буду лучно савијени ка крову, што би објекту дало пуноћу, а кров је требало да буде такође од стакла. Међутим, произвођачу стакла било је потребно много времена да изведе ову замисао, па се у приликом градње од тога одустало, објашњава наш саговорник.

То је, каже, судбина многих објеката. За зграду „Такова“ још и сматра да није много „преправљена“.

На жалост, архитекта никада нема апсолутну слободу. Жеље инвеститора често буду јаче од креативности. У Крагујевцу има интересантних објеката. На пример, једна од врло занимљивих, модерних зграда која се могла такође наћи на списку „Блица“ је зграда „Банке интеза“ у Улици

ЖЕЉЕ ИНВЕСТИТОРА ЧЕСТО ПРЕВЛАДАЈУ: ДУШАН СОКОВИЋ

Да је радећи надоградњу и реконструкцију већ постојећег објекта успео да створи нешто заиста упечатљиво сведочи и чињеница да се мало ко сећа како је доскорашња централа крагујевачке осигуравајуће куће раније изгледала, иако ју је Соковић „у своје руке“ узео пре само шест-седам година.

На том плацу већ је постојао квадратни четвороспратни објекат који је радио други архитекта. Драган Јововић ангажовао ме је 2007. године да урадим реконструкцију и надоградњу два спрата. Паралелно са тим урадили смо и редизајн ентеријера, па је добила нови изглед и споља и изнутра, почиње причу Соковић.

Фасада у којој се огледају зграде у околини и упечатљи кружни простор дали су центру града потпуно другачији изглед. Силуета залученог простора који се спушта низ ниже спратове изведена

ЗГРАДА „ТАКОВА“ ДАНАС И ПРЕ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ

ДЕО ЕНТЕРИЈЕРА ЗГРАДЕ „ТАКОВО“

а драстање

АСЕРТИВНИ ТРЕНИНГ ЗА РОДИТЕЉЕ У „БАЛАНС КОНСАЛТИНГУ“

Дете природно поставља питања одраслима, тражи објашњења и има потребу да испоји своја осећања и захтеве. Може се рећи да дете спонтано испољава асертивне облике понашања. Спречавање, кажњавање, осујећивање оваквог понашања је оно што сузбија развој асертивног понашања. Ако се од детета тражи слепа послушност, која подразумева управо супротно, ако се оно прекорера или кажњава сваки пут када се супротстави вољи родитеља, или се, са друге стране, дететове потребе задовољавају само када оно постане неподношљиво бучно, то ће погодвати развој неасертивног понашања, објашњава Јелена Марушић, која поред дипломе психолога има и сертификат тренера асертивне комуникације.

Асертивни тренинг за родитеље почиње 29. новембра, а све информације о радионицама могу се наћи на Фејсбук профилу Тренинг комуникацијских вештина или у „Баланс консалтинг“. М. О.

Саве Ковачевића, каже Соковић. Душан Соковић дипломирао је 1975. године на Архитектонском факултету у Београду, смер архитектонског инжењерства, а деценију касније је магистрирао на истом факултету, где је био и студент сарадник. Од универзитетске каријере више га је привлачила пракса, па је радни век започео у грађевинској фирми „Казимир Вељковић“.

Неколико година радио је и у оквиру градске управе, био је у девет наврата члан Државне комисије за објекте од државног значаја. Кроз његове руке прошли су планови за Авалски торањ, Наноцентар на Новом Београду, култни „Руски цар“ и хотел „Гранд“ на Копаонику.

Добитник је више признања, међу којима је и „Капетан Миша Анастасијевић“. Пуне две и по деценије ради у свом приватном атељеу, који се налази на врху зграде коју је пројектовао.

Као млад архитекта добио сам да пројектујем ову здраду. Треба ло је да се уклопи са већ изграђеним објектом у коме се налази Дом пензионера. Потрудио сам се да ипак буде мало другачија. На комшију, глумца Љубомира Убавкића стално се у шали љутим како то да зграду коју сам „нарцртао“ сви зову Пендулина, смо зато што он ту станује, прича наш саговорник.

И њему самом тешко је да наброји све објекте који су најпре настали у његовој глави. Само у овом моменту у завршној су фази изградње или на технички пријем чека пет „његових“ хотела на Златибору и Копаонику. По његовој замисли изграђен је чак и Дом новинара у Улици Бранка Радичевића у коме се налази редакција „Крагујевачких новина“. М. ОБРЕНОВИЋ

УПОТРЕБА ПИН БРОЈА ЗА ЛИЧНУ КАРТУ

ПИН за дигитални ПОТПИС

У Полицијској управи Крагујевац кажу да ПИН број служи за издавање такозваног електронског сертификата, уз помоћ којег грађанин може личну карту да користи као дигитални потпис у електронској комуникацији

Од недавно, грађани у нову личну карту са чипом, добијају и лист папира на којем се налази покривени део са упутством за откривање такозваног ПИН броја и са не баш најјаснијом информацијом чему уопште тај ПИН служи.

Временом свикли на сличне „шифре“ уз платне картице и на општеприсутне читаче картица, многи су – по аутоматизму – закључили да томе служи и поменути новитет уз личну карту. Ипак, није (баш) тако.

преда. Поступак је бесплатан, а сертификат – који одобрава надлежно сертификационо тело у Београду – добија се брзо. Дакле, ПИН сада служи искључиво за добијање тог сертификата. Да додам и то да је за коришћење чиповане личне карте у електронској комуникацији неопходно да грађанин купи и одговарајући читач чипа са личне карте, јер без тог уређаја није могуће користити ту исправу у наведене сврхе, прецизира Новаковић.

Да би до краја разјаснили сврху ПИН броја наведемо да се он НЕ користи приликом чита-

вања података са личне карте (при „фотокопирању“ овог документа), да се НЕ користи ни приликом идентификације, ни приликом класичних новчаних трансакција у трговини или банци, а губитак ПИН броја, наглашава Новаковић, није разлог за заме-

ну личне карте.

Нова лична карта издаје се само уколико власник изгуби важећи документ. Тада губитак пријављује Полицијској управи – а ни у тој ситуацији грађанин не мора да зна ПИН број. Затим теже устаљена процедура: изгубљена лична карта огласи се неважећом, на основу пријаве и тог огласа издаје се одговарајуће решење и по добијању тог решења грађанин добија нову личну карту, каже Новаковић.

Код дежурних теоретичара вере, почетак издавања ПИН броја узроковао је лавину коментара о могућим злоупотребама и хаковању личних података грађана из централне евиденције на основу „проваљених“ ПИН-ова. С обзиром на наведену намену ПИН броја – независно од јаке заштите тих службених података у МУП – таква „провала“ нема сврхе, осим да се демонстрира компјутерска вештина модерних хакера.

М. ЈОВАНОВИЋ

ПИН број служи да се грађанима који поднесу захтев изда такозвани квалификовани електронски сертификат, уз помоћ којег он може да личну карту користи као валидну у електронској комуникацији. То је фактички дигитални потпис на документима. На пример, кад се посредством компјутера нешто плаћа, када се на тај начин склапа и потписује уговор и томе слично. Зато је и захтева за издавање овог сертификата досад било веома мало, а подноси га углавном приватни предузетници, каже Саша Новаковић, начелник Одељења за управне послове Полицијске управе Крагујевац.

Поступак за издавање поменутог сертификата крајње је једноставан, истиче наш саговорник.

Грађанин који жели да му се изда електронски сертификат прво мора да поседује личну карту са чипом. Затим у полицијској управи у месту пребивалишта добија образац захтева, попуни га и

„Вип“ унапредио своју мрежу и у Крагујевцу

Уградњом најновије технолошке опреме у 22 базне станице, компанија „Вип“ обезбедила је корисницима у Крагујевцу већу покривеност сигналом и бољи квалитет звука

Компанија „Вип“ уложила је само ове године око 23 милиона евра у модернизацију своје мреже у градовима широм Србије, међу којима је и Крагујевац. Унапређење мреже подразумева замену старих базних станица новим, као и увођење најновије технологије, која корисницима омогућава бољи сигнал и квалитет звука, као и бржи пренос података.

По речима Дејана Турка, директора „Вип-а“, нова опрема испуњава највише међународне и домаће технолошке и еколошке стандарде, а истовремено захваљује грађанима на разумевању током радова на модернизацији.

Паралелно са модернизацијом мреже, иначе, ова компанија инсталирала је базне станице и на подручјима која раније нису имала сигнал, а такве интервенције су извршене на 550 локација у 21 граду.

Са радовима смо почели у априлу у Панчеву, а завршили смо тек пре десет дана у Ужицу и Чачку. У Крагујевцу су замењене 22 базне станице и резултати истраживања показују да је обезбеђена већа покривеност сигналом унутар објеката и на отвореном од пет до 12 процената. Оно што нас чека у наредној години су градови који имају мање од 20.000 становника и путни правци који још увек нису покривени, објашњава Ненад Зељковић, директор приступне и транспортне мреже, у „Випу“.

Да су корисници препознали улагања у 2Г и 3Г мреже најбоље показује податак да се за услуге овог мобилног оператора до краја септембра 2014. године определило више од 2 милиона корисника, што је раст од 4,5 процената у односу на прошлу годину. Од доласка на српско тржиште, пре седам година, ова компанија може да се похвали да је прва увела телефоне за један динар, смарт тарифе,

ВЕЋА ПОКРИВЕНОСТ И ЈАЧИ СИГНАЛ: НЕНАД ЗЕЉКОВИЋ

ПЕРСОНАЛИЗОВАНА ПОНУДА ВИП-А: БРАНКА ПУРДЕЉА ДУРБАБА

али и телефоне нове генерације – блекбери и андроид уређаје. Захваљујући поверењу постојећих корисника који обнављају своје уговоре, али и новим клијентима, „Вип“ бележи константан раст, па тренутно заузимају 22 посто овог тржишта. Ипак, оно што ову компанију издваја у односу на конкуренцију и на шта су посебно поносни јесте корисничко искуство.

За нас су корисници на првом месту и све што радимо, радимо због њих. Разна истраживања показују да наш кориснички сервис и колеге у продајним местима пружају корисницима најбоља искуства. Желимо да они код нас доживе „другу причу“ и да им приступимо на другачији, персонализован начин. Трдићемо се да у наредном периоду на тржишту понудимо најбоље производе и услуге, атрактивне понуде, а радићемо и на даљем унапређењу наше мреже и сигнала, како у Крагујевцу, тако и у целој Србији, истакла је Бранка Пурђеља Дурбаба, директорка корисничког сервиса.

Будући да се труде да и уређаји највише класе буду доступни ширем кругу грађана, „Вип“ нуди постпејд пакете са могућношћу плаћања одабраног телефона, таблета или нотбука на 12 рата без камате. Такође, нови корисници „Смарт“ тарифа добијају попуст на месечну претплату до чак 12.000 динара, а уколико уз пакет не купују и мобилни телефон, добијају попуст од 25 посто на претплату током целог трајања уговорне обавезе. Корисници млађи од тридесет година могу да изаберу један од нових „Мега“, „Гига“ и „Ултра“ постпејд тарифних пакета који им омогућава неограничене разговоре у мрежи, неограничене СМС поруке ка свим мрежама, као и мегабајте за мобилни интернет.

Додајмо да је „Вип“ и даље на првом месту међу гринфилд инвеститорима у Србији, пошто је од новембра 2006. године досад у пословање уложио скоро 827 милиона евра, укључујући износ за куповину лиценце.

В. ГЛИШИЋ

ВИП – НАЈВЕЋИ ГРИНФИЛД ИНВЕСТИТОР У СРБИЈИ

ВЕЛИКО ИНТЕРЕСОВАЊЕ МЕДИЈА

РОКОВИ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛИЧНИХ ИСПРАВА

Лична карта за 15, пасош за 30 дана

После почетног периода када се на издавање нове личне карте и пасоша чекало у редовима, па су затим грађани „по списку“ позивани да обаве процедуру подношења захтева и издавања нових исправа, сада се сав посао одвија у законским роковима: 15 дана за личну карту и 30 за пасош. Посао на издавању најчешће се завршава и брже од тога.

Рокове за издавање личних карата и пасоша сада у потпуности поштујемо. Међутим, и даље има оних који у наведеним роковима не подигну документа. Истину за вољу, суграђани су постали ажурнији и одговорнији, тако да је сада мање докумената „на чекању“ него прошлих година. Они који закасне, да подсетим, по истеку рокова документа подижу у нашој канцеларији у Ердоглији, а кашњење се не наплаћује, каже Саша Новаковић.

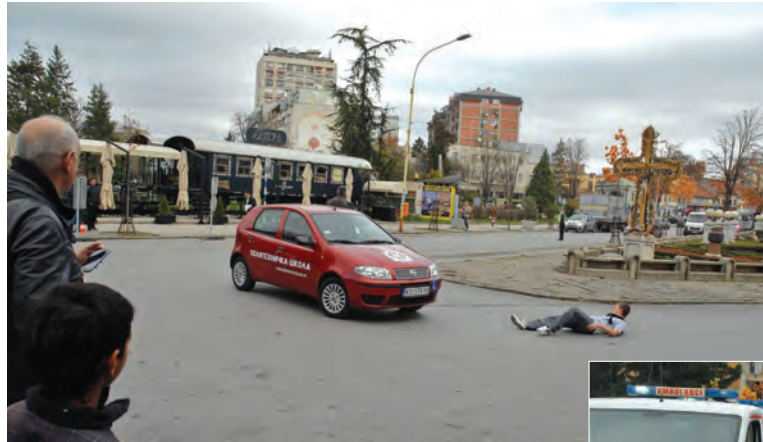
Обележавања Дана сећања на жртве саобраћајних незгода у Крагујевцу током прошлог викенда није било у ударним вестима, а подаци кажу да је за протеклих десет година на подручју које покрива Полицијска управа Крагујевац у саобраћају погинуло 322 особе

Од јануара до јуна ове године у Крагујевцу се догодило 497 саобраћајних незгода. У њима је повређено 307 особа, а погинуло је девет - три возача и шест пешака. За првих шест месеци у граду је у саобраћају повређено 25 деце млађе од 14 година, показују подаци Агенције за безбедност саобраћаја.

Током прошле године у Крагујевцу је у саобраћајним незгодама погинуло 25 особа, а у 2012. години 26. Од 2004. године до јуна ове године живот је у саобраћајним

НЕЗАПАЖЕН ДАН СЕЋАЊА НА ЖРТВЕ САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА

За деценију 322 гроба

несрећама на територији коју покрива Полицијска управа Крагујевац изгубило 322 лица.

Као упозорење на ове податке током протеклог викенда у граду је обележен Дан сећања на жртве саобраћајних незгода и то у организацији Високе техничке и Политехничке школе, а под покровитељством града.

СИМУЛАЦИЈА САОБРАЋАЈНЕ НЕСРЕЋЕ И УКАЗИВАЊЕ ПОМОЋИ – НА ПРОСТОРУ КОД КРСТА

У Србији се овај дан обележава од 2007. године. На тргу "Код крста" организатори су поставили и симулатор који је заинтересованима могао да покаже какав је осећај при судару, ако се возило креће тек 60 километара на сат. Приказана је и симулација саобраћајне незгоде са повређенима, како на лице места стиже полиција, ради увиђај, обезбеђује место несреће, како делује Хитна помоћ, шта се чини у првим минутима након удеса.

У истраживању саобраћајних несрећа по општинама, рађеном за период од 2009. до 2011. године, показало се да је Крагујевац у групи оних за које је карактеристичан висок ризик страдања пешака у саобраћају. Од 30 рангираних општи-

на, центар Шумадије је на 13. месту. Крагујевац је делимично осветлао образ у подацима о броју исправно вожене деце до три године. Више од трећине родитеља на ваљан начин је своје малишане збринуло на задњем седишту, док је српски просек од четири одсто у Новом Пазару до 59 одсто у Суботици и Кикинди. Европски стандарди су више од 70 одсто.

Што се тиче употребе сигурносних појасева, у Крагујевцу је „ве-

зано" 75 одсто возача и путника. Најмање пијаса преко груди је у Прокупљу, тек половина возача и путника их везује. Од Крагујевчана савеснији су у погледу појасева сувозачи из читаве источне Србије и дела Војводине.

Статистички извештај о стању безбедности саобраћаја у Србији показао је да су 2012. у целој држави у саобраћајним несрећама погинуле 684 особе. Повређено је 18.406 људи, колико их живи, рецимо, у Рачи и Лапову заједно. Од тог броја, 3.545 је тешко повређено - имали су преломе, тешке унутрашње повреде, преломе лобање и повреде мозга. После таквих повреда многи остају инвалиди заувек, не-

УТИЦАЈ АЛКОХОЛА

За воланом хиљаде пијаних убица

У анализи која обухвата период од 2002. до 2011. године, од две до четири хиљаде возача пијано учествује у саобраћајци. Око 50 људи годишње у Србији погине као возач јер су пре хватања волана били са чашицом. Многи су у смрт одвели и своје, али и туђе ближње. Само у Крагујевцу полиција годишње за воланом затекне од 1.300 до 2.300 пијаних возача.

Јула 2012. године крагујевачка саобраћајна полиција за само један викенд искључила је из саобраћаја чак 106 пијаница за воланом. Петина је имала више од 1,2 промила алкохола у крви.

ки читав животни век проживе на лековима против болова, никада не успеју да ходају као раније.

Највише саобраћајних незгода догодило се у другој половини године. Највише погинулих било је у јулу (93), августу (86) и јуну (81), а најмање у фебруару (15).

Гледано према данима у недељи, највише несрећа било је петком, а највише погинулих и повређених било је суботом и недељом.

Посматрано по времену удеса, најкопнији је сат након поднева, па онда период од 15 до 16 сати, када се запослени враћају са посла. У то доба се десило више по 2.500 саобраћајки. Упола мање несрећа одигра се у ситне сате, око поноћи. У првим сатима иза поноћи дешавало се од 600 до 800 несрећа у Србији. Највише возача погинуло је у периоду од 17 до 18 сати и од 21 до 22, а највише пешака од 20 до 21 сат.

М. Р.

ДЕЦА ЖРТВЕ

Чак 209 малишана у улози возача

Током 2012. године у Србији је погинуло петоро деце пешака узраста од осам до 14 година и седморо деце путника. Деца у Србији најчешће страдају као путници у возилу, показује истраживање. Из тог податка може се закључити да је однос родитеља према безбедности деце веома лош.

Податак који мора да буде озбиљно упозорење родитељима је да је 209 деце у саобраћајкама 2012. учествовало као возач! Њих 45 је за воланом у несрећама задобило тешке телесне повреде, а још 164 деце лаке повреде.

Извршитељи

ЗА СИСТЕМ КОЈИ РАДИ

Ефикасно спровођење наплате потраживања је пут ка систему који ради за све: привредне субјекте, грађане и државу.

Одговор је одговорност

Sprovedeno od strane:

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Vladavina prava i izvršenje potraživanja
www.legalreform.rs

The project is funded by the European Union

ИЗЛОЖБА О ПОЛИТИЧКОЈ РЕПРЕСИЈИ У СРБИЈИ 1944-1953.

Злочини почињени у име народа

Изложба о репресијама над политичким неистомишљеницима „У име народа!“ коју је у Београду погледало 36.000 посетилаца изазвала је велику пажњу и у Спомен парку у Шумарицама. Идеја аутора поставке, историчара Срђана Цветковића, је да се морамо суочити са својом прошлосту како се злочини у име било које идеологије никада више не би поновили. Поставка у музеју „21. октобар“ отворена је два месеца

Да су догађаји везани за Други светски рат и непосредан период после њега још увек актуелни најбоље сведочи велика посета, прошлог петка, 14. новембра на отварању изложбе „У име народа!“ у шумаричком музеју. Координатор овог мултимедијалног пројекта, Зорица Маринковић, и директор музеја, Славољуб Јовановић, ниси крили задовољство бројем посетилаца на отварању поставке о репресијама над политичким непријатељима и неистомишљеницима у периоду од 1944. до 1953. године.

Изложба је (види антрфиле) у Крагујевцу дошла већ „овенчана славом“ као најпосећенија изложба у Београду (видело ју је преко 36.000 људи) а по мишљењу њеног аутора, историчара др Срђана Цветковића, са разлогом је баш у Крагујевцу.

Ово је њено прво излагање ван Београда и на правом је месту у Крагујевцу, главном граду Шумадије, и у институцији посвећеној жртвама овог народа од стране нациста који су починили стравичне злочине. Међутим, после ос-

лобођења и спровођења прве фазе револуције било је много жртава од стране победника, људи су ликовидирани без суђења и сматрам да је право време да се помену и ти људи јер се о њима деценијама ћутало. То никако није на уштрб нацистичких жртава. Све жртве су жртве било да су страдале од нациста, комуниста, па и од демократа и било којих идеологија. Сва стрељања и логори су са правног, цивилизацијског и хуманог становишта недопустива. О томе говори ова поставка која има наслов „У име народа!“ и урађена је са циљем да опомиње како се никада више и ни на једном месту не понове ситуације где се људи због идеологије међусобно убијају, хапсе и муче, каже Цветковић.

■ Против терора идеологије

Његова поставка о периоду од 1944. до 1953. године говори на објективан и документован начин. Она није сачињена само од изложбених панела са документима и фотографијама него на мултимедијални начин дочарава амбијент тог времена. Пред посетиоцем су реконструисана гласачка места са „ћоравим кутијама“, канцеларије

иследника ОЗН-е и макете читавог комплекса логора на Голом отоку, са све робијашким бубагајама. Такође, на њој су заступљени документарни и играни филмови који сведоче о том времену.

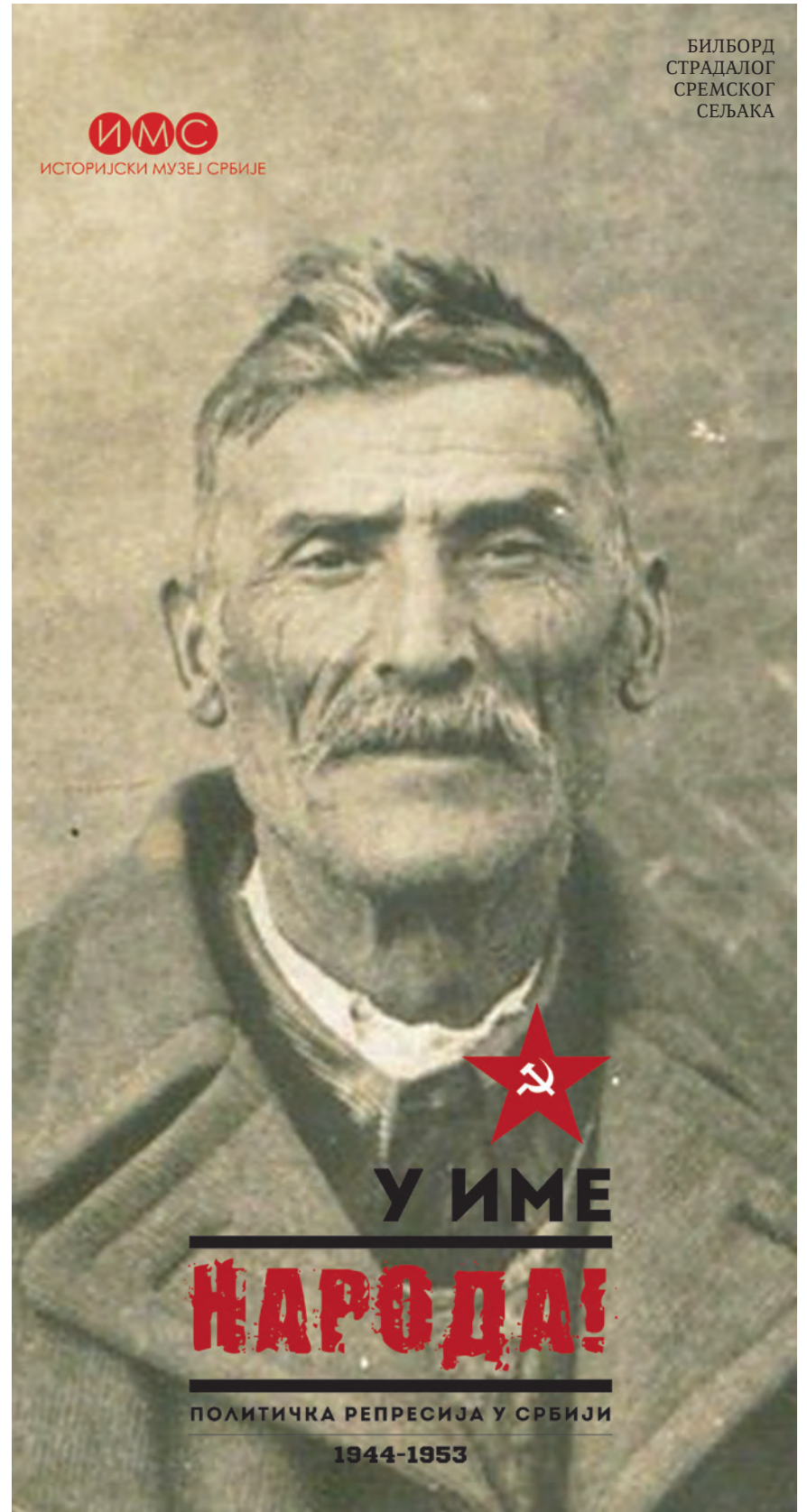
Изложбена поставка, због замашне сценографије, није у целини (била је на преко 1.200 квадрата) пренета у Крагујевац, али су у Шумарицама изложени најбитнији сегменти.

У Београду је током њеног трајања било и негодовања и реакција против овако конципираних изложби али су у Крагујевцу (сем млаког реаговања памфлетом на порталу овдашњег Градског одбора СУБНОР-а под називом „Поново стрељају у Шумарицама“) она изостала.

У Београду сам очекивао много жешће реакције, а протествовало је неколико десетина студената анархиста са Београдског универзитета. Писање овдашњег СУБНОР-а нам је само реклама. Време је учинило своје, па су чак и заговорници тог режима свесни шта је чињено политичким противницима, сматра Цветковић додајући да се коначно о овој теми говори у „главним“, државним медијима.

По њему, она је „ушла у јавност“ кроз државне комисије и пописе жртава (сам аутор био је члан Комисије Владе Републике Србије за проналажење тајних гробница), и циљ оваквих пројеката није ценкање „са хиљаду погубљених људи мање или више“ јер свака жртва је жртва па макар да је и једна једина.

Бољшевичка идеологија која није постоја-

БИЛБОРД СТРАДАЛОГ СРЕМСКОГ СЕЉАКА

БРОЈНИ ПОСЕТИОЦИ НА ОТВАРАЊУ

МУЛТИМЕДИЈАЛНО И ИНТЕРАКТИВНО О ТАБУ ТЕМАМА

Поставка прерасла у догађај за памћење

Изложба „У име народа!“ аутора др Срђана Цветковића, резултат је његовог дванаестогодишњег истраживачког рада и прва изложба о жртвама комунистичког режима у Србији непосредно после Другог светског рата.

Изложба је била постављена у простору Историјског музеја Србије у Београду од априла до августа 2014. године, а Крагујевац је прва тачка на њеном путовању по градовима Србије. Изазвала је велику пажњу јавности (забележено је преко 36.000 посетилаца) са бројним контроверзама, различитим реакцијама, тумачењима и дискусијама, прерастајући форму музејске поставке у догађај за памћење.

Изложба ће у Крагујевцу гостовати до јануара 2015. године а током изложбе концептом је предвиђен низ догађаја, промоција књига, приказивање играних и документарних филмова, као и трибина на ову тему. После Крагујевца, изложба ће гостовати у Краљеву, а постоје договори за Ужице, Кикинду... Изложба „У име народа!“ имаће своју велику презентацију 27. марта у Паризу, где ће на њеном отварању у српској цркви говорити професор са Сорбоне Бошко Бојовић, и професори са енглеских универзитета (такође ће је отворити принцеза Јелисавета Карађорђевић), а у току су и преговори да се њена презентација (јер је немогуће пренети преко океана читаву поставку) одржи и у Америци.

АУТОР СРЂАН ЦВЕТКОВИЋ У РЕКОНСТРУИСАНОЈ КАНЦЕЛАРИЈИ ИСЛЕДНИКА ОЗНЕ

ла само код нас одбачена је и у самој Русији, која се такође није одрекла Стаљинове позитивне улоге у Другом светском рату. Али је култ свемогућег и свезнајућег вође свуда и одавно одбачен. Изложба такође не покушава да дискредитује антифашистичку борбу и позитивне тековине било којег покрета, већ да осуди злочине чињене у име идеологије и под фирмом „у име народа“, истиче Цветковић.

■ Болно, али отрежњујуће

Поставка садржи и базу имена 56.000 људи (укључујући и Голооточане) који су настрадали у том периоду и посетиоцу покушава да дочара судбине тих страдалника, њихове животне пориче као и масовност тог страдања.

Данас је о њој лакше и безболније проговорити јер она више нема политичку, већ историјску димензију. Чак се нико од политичара и странака „не отима“ о њу, јер та тема више не „носи“ политичке поене и гласове, сматра аутор.

Изложба је подељена на више целина кроз које су приказани главни токови насиља и репресије ●●●

ПОСТРАДАЛИ ШУМАДИНЦИ

••• из тог доба: ликвидација преко 56.000 људи, локације више од 200 тајних гробница, монтирани политички процеси попут суђења Драгољубу Дражи Михаиловићу, Драгољубу Јовановићу и Бориславу Пекићу, причу о Голом отоку и другим логорима као репресији над партијским неистомишљеницима, принудни откуп и страдања сељака на зверски и нељудски начин, масовне репресије од стране УДБ-е...

Такође, изложбена поставка „У име народа!“ казује и о поли-

- Копање ратних секира не треба никоме, изричит је Ђорђевић. Историчар Немања Девић, сарадник на овом пројекту, слаже са њим.

- Част је отворити ову изложбу у Крагујевцу. Он је оличење Шумадије, а још су немачки команданти писали да како дише Крагујевац, тако дише Шумадија, а како дише Шумадија, тако дише Србија, подсећа Девић.

По њему ова поставка „покрива“ период прве фазе комунизма.

- То је било тешко време и

РЕВОЛУЦИЈА КОЈА ЈЕ ПОЈЕЛА СВОЈУ ДЕЦУ – МАКЕТА ГОЛОГ ОТОКА

тичкој култури тога доба, о лажној демократији и тадашњим „слободним изборима“, ОЗН-и као мачу револуције и главном оружју репресије...

И човек заслужан за њено „довођење“ у Крагујевац, историчар Ненад Ђорђевић, шеф музејске службе Спомен парка, сматра да јој је место баш сада и овде.

- Култура једног народа, а посебно култура сећања, може се сагледати и преко нашег односа

време страдања. Они који су касније дошли гајили су другачије сентименте према Титовој Југославији, али на овај први период мало ко има лепе успомене и осећања. Представљена су „дивља чишћења“ – стрељања без суђења у јесен 1944. године, револуционарни терор, избори, настанак култа личности, рад „судова части“, вишеслојност репресије, али и „искуства“ сличних система у другим земљама.

ИСТОРИЧАР НЕНАД ЂОРЂЕВИЋ, ЗАСЛУЖАН ЗА „ДОВОЂЕЊЕ“ ИЗЛОЖБЕ У КРАГУЈЕВАЦУ

према мртвима. То је једно ново суочавање са прошлошћу и истином. Може бити болно, али отежњујуће. И за српску политику, и за српске односе, и за српску мирнију и чистију сутрашњицу.

Музеј Спомен парк је место помирења, намењено не само непобитно утврђеним чињеницама већ и оним „тамним мрљама наше прошлости“. Ова изложба је почетак тог новог сагледавања историје 20. века српског народа, сматра он, додајући да је Крагујевац град жртва, пропатио у току Другог светског рата и чији грађани имају јасан однос према прошлости.

Као историчар не заборавља да помене крагујевачку Капислану.

- У Крагујевцу је прво стрељан председник општине, Драгомир Симоновић, погубљени су професори Гимназије... Да ли смо спремни да се са тим суочимо? До истине није више тешко доћи, питање је да ли ми то хоћемо, наводи Девић.

Изложбу је симболичним чином пресецања врпце отворила принцеза Јелисавета Карађорђевић и у Спомен парку ће бити пред публиком током наредна два месеца.

Зоран МИШИЋ

Опште је познато у бурној историји Србије да од свих суседа једино никада нисмо ратовали са Румунима. Односи два народа и две државе увек су били добри, било да је у питању верска, економска и културна сарадња и искрено пријатељски, а круну сарадње две државе представљало је венчање Александра Карађорђевића и румунске принцезе Марије 1922. године у Београду.

Баш на ту тему Историјски архив Шумадије из Крагујевца приредио је изложбу (види антрфиле) под називом „Венчање Александра и Марије, круна српско-румунског пријатељства“, која је отворена 10. новембра на манифестацији Дани српске културе у Темишвару.

Изложба је постављена у репрезентативном (и обновљеном) Владичанском двору највећег града румунског Баната и плод је сарадње нашег Архива и Удружења српско-румунског пријатељства „Ризница“ из Лужница.

- Она је својеврсно шумадијско дародарје нашим сународницима у Темишвару и Румунији, надахнуто вели њен организатор Света Мацаревић, главни човек лужничког удружења.

Пре отварања изложбе деве-

ИЗЛОЖБА КРАГУЈЕВАЧКОГ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА

Шумадијско д сународницим

У оквиру манифестације Дани српске културе у Темишвару гостовала је изложба Историјског архива посвећена круни односа две суседне државе и народа – венчању краља Александра Карађорђевића и румунске принцезе Марије. Изложба у Владичанском двору сјајно је примљена и на најбољи начин још једном потврдила добре односе сународника из Шумадије и румунског Баната

точлана крагујевачка делегација имала је пријем у Савезу Срба у Румунији – кровној организацији свих установа и институција наших сународника у овој суседној земљи где су их топло и пријатељски примили домаћини

Огњан Крстић, председник Савеза и др Славомир Гвозденовић, књижевник и српски посланик у румунском парламенту. Шумадинци су упознати из прве руке о проблематици Срба у Румунији и њиховим односом са матицом. Гости из Крагујевца обишли су и редакцију „Наше речи“ (недељник на српском језику који излази пуних 25 година) и простор који се још ради, а предвиђен је за будуће одржавање културних манифестација и скупова Срба у Румунији.

■ Перјаница мањинске културе

Тема изложбе, занимљива и већинском народу у Румунији, а не само српској мањини, показала се као пун погодак, о чему говори препуна сала Владичанског двора. Модератор вечери и церемонијал мајстор манифестације (изложба је била само један део програма) био је Света Мацаревић који је нагласио да је ово тачно стоти програм по реду који је удружење „Ризница“ уприличило учвршћујући пријатељство два народа за преко две деценије постојања.

У старој свечаној сали банатске епархије под импресивним портретом Светог Саве (рад Слободана Алексића из 1912. године) говорили су и публициста Љубомир Степанов, председник Савеза Срба, Огњан Крстић, књижевник и посланик, Славомир Гвозденовић, искрени пријатељ српског народа, проф. др Николај Царан, председник Лиге српско-румунског пријатељства, Предраг Илић, директор Историјског Архива Шумадије...

Интерпреторка изворне народне песме Милена Лазаревић из певачког студија Мериме Његомир измамила је искрене аплаузе наших сународника у Румунији, а у току вечери је промовисана и књига (двојезично издање на срп-

ПЛАКАТ ИЗЛОЖБЕ О ВЕНЧАЊУ АЛЕКСАНДРА И МАРИЈЕ

ДЕВЕТИ ДАНИ СРПСКЕ КУЛТУРЕ

Филмови, концерти, трибине

Овогодишњи Дани српске културе у Темишвару трају од 5. до 30. новембра. На свечаном отварању у темишварској сали Капитол приказан је филмски хит „Монтевидео видимо се“, а манифестацију је отворио Братислав Петковић, помоћник директора Управе за сарадњу с црквама и верским заједницама Министарства правде.

На Сајму српске књиге окупиле су се 24 издавача из Темишвара, Букурешта, Сату Мареа, Београда, Новог Сада, Косовске Митровице, Бањалуке, Будимпеште и Беча. У оквиру српско-румунске књижевне вечери представили су се српски и румунски писци, а један од највећих карикатуриста данашњице Штефан Попа Приредио је изложбу портрета познатих српских политичара, спортиста, културних радника и српских пријатеља из Румуније, са симболичним називом „Сви моји Срби“. На програму манифестације су и позоришне представе и концерти, као и трибина „Срби у Угарској 1790–1918“, на којој ће 28. новембра говорити ака-

ДЕЛЕГАЦИЈА ИЗ ШУМАДИЈЕ СА ДОМАЃИНИМА ИСПРЕД САВЕЗА СРБА У РУМУНИЈИ

демк Василије Крстић и отворена изложба „Арадска тврђава – логор за депортоване Србе током Првог светског рата“ аутора Љубомира Степанова. Сматра се завршава 29. новембра хорском музиком „Весници новог доба – Доситеј, Вук, Мокрањац“, као и представљањем Доситејеве задужбине из Београда и наступом драмских уметника Раде Ђуричин, Танасија Узновића и Хаџи Ненада Маричића.

ИВА У ТЕМИШВАРУ

ародарје
а у Румунији

• Александар и Марија на свечаности у Старом двору
• Aleksandar și Maria la festivitățile din Palatul vechi
• Alexander and Maria at the celebration in the Old Palace

• Краљевски пар са високом званицама
• Perechea regală cu înalți invitați
• The royal couple and the high-ranking officials

• Краљица Марија у венчању
• Regina Maria în rochia de mireasă
• Queen Maria in her wedding dress

ПАНОИ СА ИЗЛОЖБЕ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА

ском и румунском) Свете Мацаревића и Боривоја Николића о две деценије пријатељства Срба и Румуна под покровитељством „Ризнице“.

- Дани српске културе су једно од најважнијих представљања културних потенцијала не само Срба из Румуније или матице и не само у Румунији него на много ширим просторима. Без претеривања,

наш живаљ путем уметности, културе и спортских активности са циљем да оживимо наша насеља са мањинским српским живљем и продужимо што је дуже могуће век трајања нашег народа на овим просторима.

■ Да што дуже трају

По Степанову је то кључна улога Савеза Срба у Румунији.

СЛАВОМИР ГВОЗДЕНОВИЋ, КЊИЖЕВНИК И СРПСКИ ПОСЛАНИК

ово је једно од најзначајнијих представљања српске културе у Европи. Читав месец одржавати позоришне, филмске, књижевне и музичке програме, концерте и изложбе показује колико су Срби на овим просторима жив и живав народ и какву и колику културу има и чиме се има похвалити, не само румунској већини, него и осталим националним мањинама у Румунији, истакао је писац и политичар Гвозденовић. - „Нисмо најбројнији, само Мађара у Румунији има милион и по, али смо далеко најактивнији на културном плану. Ми Срби смо перјаница мањинске културе у Румунији“.

И за Љубомира Степанова, публицисту из Темишвара, овакви програми „Ризнице“ су драгоцени за очување српског ентитета, али и културног идентитета.

- Према последњем попису из октобра 2011. године 18.076 особа се изјаснило да припадају српској националној мањини. Они живе махом у западном делу Румуније – румунском Банату, уз границу са Србијом, а од тога око пет хиљада њих у самом Темишвару. У сваком месту где живи више од 10 српских душа организовани смо у месне организације Савеза Срба у Румунији и анимирамо

- Пре 25 година, када смо основали Савез, циљ нам је да одложимо тренутак када нећемо више постојати као мањина на овим просторима. То се неће десити у скоријој будућности, али пратећи еволуцију српског становништва у последњих сто година, прогноза је да ће за седам деценија на овим просторима број Срба пасти испод 5.000, педантно рапортира Степанов.

Ипак, „није све у бројности“. Знатан број наших интелектуалаца има видно место међу

НОВИНАР РАЈКО КОРЊА

КРУНА СРПСКО-РУМУНСКОГ ПРИЈАТЕЉСТВА

Венчање Александра и Марије

Аутор изложбе и каталога „Венчање Александра и Марије“ је историчар Горан Милосављевић. Организатори су крагујевачки Историјски архив и Удружење српско-румунског пријатељства Ризница Лужнице. Технички уредник изложбе је Марко Миливојевић, а за графичко обликовање каталога побринула се Марија Јовановић. Каталог изложбе је тројезични, а преводе на румунски и енглески сачинили су Љубомир Степанов и Сузана Томић.

Изложба је конципирана на 18 великих панова са богатом фото документацијом и обрађује сваки сегмент краљевске брачне заједнице, од кратког историјата династије Карађорђевића и Хоенцолерна, преговорима о веридби Александра и Марије, предбрачним уговорима, чину венчања, али војним парадама и церемонијама приликом тог чина, као и даљом судбином краља, краљице и њихових потомака.

„Након што су обе државе стекле независност на

Берлинском конгресу (1878), у ранг краљевине најпре је уздигнута Румунија 1881., а потом и Србија 1882. године. Жена првог српског нововековног краља Милана Обреновића, краљица Наталија, имала је такође румунске корене. Њен отац Петар Иванович Кешко био је руски пуковник пореклом из молдавске бојарске породице, док је њена мајка Пулхерија потицала из породице Стурца, која је током XIX века дала неколико молдавских кнежева.

Доласком Карађорђевића на власт 1903. године политичка сарадња између Србије и Румуније није прекинута. Заједничко учешће и победа у Другом балканском и Првом светском рату још више су приближили два суседа, вековима развојена великом реком, а спојена многим браковима. У периоду мира који је уследио српско-румунско пријатељство крунисано је венчањем краља Срба, Хрвата и Словенаца Александра првог Карађорђевића и румунске принцезе Марије Хоенцолерн-Сигмаринген, 8. јуна 1922. године у Београду.“, између осталог истакао је аутор изложбе Милосављевић, сумирајући дугу и плодну историју српско-румунских односа.

грађанима Румуније у домену школства, културе, уметности па и, што да не, политичкој активности, закључује он.

Председник Савеза Срба у Румунији Огњан Крстић осврнуо се и на саму манифестацију:

- Дане српске културе у Темишвару организујемо девети пут. Почели смо скромно, а сада се наша манифестација одвија пуних месец дана и то не само у Темишвару већ и у Букурешту, Питештију, Оршави, Решицама... Већинском румунском народу, али и свим осталим мањинским народима у Румунији, успешно промовишемо аутохтону културу Срба са ових простора и из матице. На прави начин правимо споне између две културе, исплетане већ вековима, и у томе нам помажу програми попут вечерашњег.

Новинар Рајко Корња већ две деценије је запослен на румунској националној телевизији, али је и директор за медије Савеза Срба, који издаје недељник „Наша реч“, часопис „Нови темишварски весник“, који излази тромесечно, и „Књижевни живот“, посвећен српској литератури.

- Покренули смо преко интернета пројекат виртуелне библиотеке у коме ће сва издања Савеза бити доступна у електронској форми као и видео-аудио архив где ћемо на једном месту објединити све емисије на српском језику са Радио Темишвара и све телевизијске прилоге емитова-

АУТОРИ ИЗЛОЖБЕ ГОРАН МИЛОСАВЉЕВИЋ И МАРИЈА ЈОВАНОВИЋ

не на обе националне телевизије „српском и румунском РТС-у“, каже Корња, који је имао среће да студира новинарство у Београду као плод тадашње краткотрајне сарадње и размене две државе. По њему, то је оно што Србима у Румунији данас највише недостаје.

- Ми све разумемо, да је Србија прошла кроз ратове и санкције, да је тешка ситуација, али не разумемо да једна држава не може да одвоји пет стипендија за школовање својих сународника из дијаспоре. Румунија нас помаже, са 600.000 евра годишње финансира рад Савеза и наше пројекте и, искрено, да није помоћи румунске државе ми не бисмо данас ни постојали. Али, ма колика румунска помоћ била искрена, она као држава не може да „произведе“ професора српског језика, професора наше национал-

ОГЊАН КРСТИЋ УРУЧУЈЕ ПРИЗНАЊЕ СВЕТИ МАЦАРЕВИЋУ ЗА СТОТИ ПРОГРАМ УДРУЖЕЊА „РИЗНИЦА“

гледала „преко леђа“, као на сиромашне рођаке са села којих се стидиш. Такав поглед почео је да се мења уласком у Европску унију, закључује он.

По Свети Мацаревићу, не само спона наша два народа, већ и владарских династија изложба Историјског архива са обиљем до сада необјављених фотографија оставила је добар утисак на домаћине. Током вечери приказана су и два документарна филма из Кинотеке о самом венчању, као и освештању заставе краљевске војске којем је присуствовала краљица Марија. Нејвећи бенедикт изложбе била су озарена лица ученика (има их тренутно 228 у темишварској основној школи и гимназији) који су погледали поставку са својим професорима.

Задовољство због утиска које је његова поставка оставила на присутне није крио ни аутор изложбе Горан Милосављевић, који је у јануару ове године већ „гостовао“ у овом истом простору. У питању је била изложба о Балканским ратовима коју је урадио са колегом из Архива Марком Миливојевићем.

- Изузетно сам задовољан. Посета је заиста била одлична, много већа него у јануару, што значи да је тема баш погођена. За кратко време смо сакупили грађу, написали текстове, превели их на румунски и енглески, тако да је каталог за њу одштампан тројезично, истиче он, додајући да ће ова поставка бити изложена 1. децембра у румунској амбасоди у Београду поводом њиховог Дана државности, као и да ће конкурирати за „гостовање“ у Чешкој.

Зоран МИШИЋ

ЉАЦИ ТЕМИШВАРСКЕ ГИМНАЗИЈЕ НА ОТВАРАЊУ ИЗЛОЖБЕ

не историје, или новинара, објашњава Корња. По њему, парадокс је да су Срби у Румунији били боље информисани пре револуције него сада. У бомбардовању је срушен репетитор на Вршачком брегу, укинута је пракса продаје „Политикних“ издања и набављања часописа у нашем конзулату.

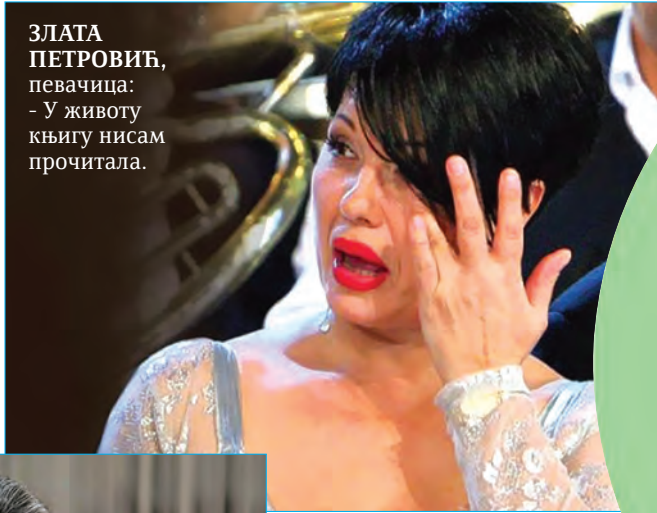
■ Помоћ матице безначајна

- Помоћ Србије као државе и наше матице је толико мала и небитна да није вредна помена, искрен је Корња, који је и аутор документарног филма о српској заједници у Румунији.

- Живео сам у Београду током студија и Србија је на нас увек

ЗОРАН БАБИЋ, шеф посланичке групе напредњаци:
- Железара Смедерево је болна тачка која државу кошта 8,5 милиона евра – јер неће да се одрекне радника.

ЗЛАТА ПЕТРОВИЋ, певачица:
- У животу књигу нисам прочитала.

КАТАРИНА ЖИВКОВИЋ, фолк певачица:

- Свиђа ми се како изгледам кад сам уградила силиконе. Знала сам да ће овај захтев пратити и проблеми, али када знате шта радите, истрпите све, па и бол, зарад вишег циља.

МИРКА ВАСИЉЕВИЋ, глумица:

- Тачно је да се мој муж Вујадин грлио са неким девојкама. Нека га, нека вежба.

ОГЊЕН АМИЋИЋ, ТВ водитељ:

- Од свих интелигенција фали ми још само новчана.

ЈЕЛЕНА КАРЛЕУША, певачица:
- Постоје људи који верују у бајке да сам ја сва од пластике, али ја сам увек демантовала те глупости када је реч о мојој задњици, о мојим ребрима, о мом носу, о мом свему.

НЕДА УКРАДЕН, певачица:

- Мени не треба ни млад мушкарац да бих процветала, ни разноразни министри да ме гурају у леђа. Ја сам се сама показала и доказала.

ИВАН ТАСОВАЋ, министар културе:
- Сви би да једу сарму, а ви прво морате да засадите купус, јер то пре вас нико није урадио.

Карикашура Горан МИЛЕНКОВИЋ

ВИЦОТЕКА

Центлмен

Жали се Хасо јарану Муји:
- Жена ми стално приговара да међу нама више центлмена.

Мујо одмахује главом:
- Јок, болан, није истина, ево ја неки дан држао Фати кишобран да не покисне.
- Стварно? А кад – пита Хасо?
- Кад је код Добоја мењала гуму на ауту.

Опрез

Улази контролор у аутобус градског превоза.
- Вашу карту, молим – обраћа се првом путнику.
- Немам!
- Онда ми дајте вашу личну карту – каже контролор.
- Је ли, па да отвориш фирму на моје име.

Гошћа

Дошла Муји ташта у госте.
- Докле ћете остати – пита је Мујо?
- Док вам не досадим – каже ташта.
На то ће Мујо:
- А што тако кратко?

Учитељица

На школском часу Перица се загледао у учитељицу, не склања поглед са ње. Примети то учитељица, па приђе Перици:
- Зашто ти, тако пиљаш у мене?

- Много ми се свиђате, луд сам за вама – каже Перица.
- Ајде, Перице, ја не волим малу децу.
На то ће Перица:
- Пазићемо, учитељице, пазићемо.

Несрећа

После тешке саобраћајне несреће дође жена у болницу да посети мужа који је тешко настрадао.
- Где је смештен мој Петар – пита она на болничкој рецепцији?
Госпођа јој одговара:
- У собама 125, 126, 127...

Река

Дошла плавуша до обале реке, хоће на другу страну, али нема ни моста, ни скелације, ни чамца.
На другој обали примети особу, такође плавушу, и разре се из свег гласа:
- Како ја да пређем на другу страну?
А отуда стиже глас:
- Па ти си већ на другој страни!

Премија

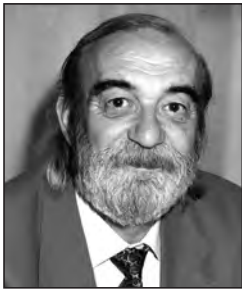
Улази муж у кућу, залупи вратима и дрекне:
- Жено, пакуј се, добио сам на лоту!
Обрадована жена пита:
- Супер, да се спремам за море или планину?
- Како хоћеш, само се губи одавде.

Горан Миленковић

У уторак, 25. новембра биће 40 дана како није са нама наш драги

Бранко Арнаутовић
1948 – 2014.

Много нам недостајеш.

Твоји:
Надица, Владимир и Сања, Цица,
Каћа и Небојша са породицама

Дана 25. новембра 2014. године навршава се девет година од када није са нама

Мирослав Цимеша
1982 – 2005 – 2014.

Живот је тренутак, сећање вечност, а бол није у сузама, већ у нашим срцима где ћеш живети заувек.

Воле те твоји:
отац Драган, мајка Мила и сестра Марија

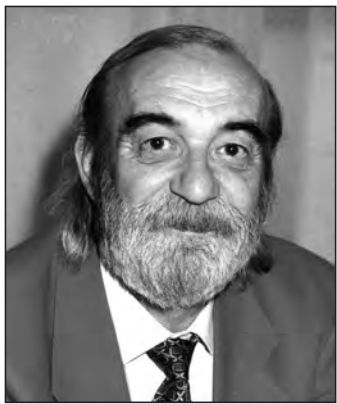
СЕЋАЊЕ

Вера Пудар
2. 12. 2004 – 2. 12. 2014.

Помен ћемо давати 2. децембра 2014. године у 11 сати на Палилулском гробљу.
Позивамо родбину, пријатеље и комшије да присуствују овом тужном помену.

Супруг Бранко, синови Ђорђе и Милан са породицама

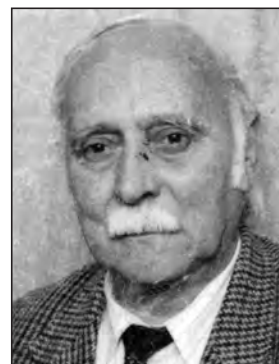

Бранко Арнаутовић
1948 – 2014.

Драги наш Бане, бол и туга се не пишу већ се носе у срцу и души.
Све што нисмо рекли мало је што осећамо према теби.
Нека те у тишини вечног мира анђели чувају.

Твоји другари:
Мића, Дуле, Томаш, Бранко, Лаза, Ричи и Раца

IN MEMORIAM

Славко Перовић
23. 11. 1994 – 23. 11. 2014.

Двадесет година...

Породица Перовић

др Ђоковић Д. Јелена

28. 11. 2012 – 28. 11. 2014.

Мило моје дете Јелена, Јешка. Хвала ти за велику љубав, нежност и пажњу коју си ми безгранично пружала у сваком тренутку. Била си цео мој свет, сунце мог живота које ме је грејало свих ових година. Увек си храбро, уздигнуте главе корачала кроз живот, а храброст је врлина и за све остало. Па и онда када је дошла тешка болест, храбро си се борила, а та борба била је усмерена и према твојој малој ћеркици Милени. Желела си да победиш и да будеш поред свог детета, да чујеш њене прве речи, да видиш њене прве кораке и све остало. Али болест је надјачала.

Патња је огромна, туга ми раздире душу. Сваког тренутка си у мојим мислима и чуваћу те до краја живота у мом срцу. Тако ћу увек бити са тобом.

Твоја мама

ЗУМ
Мики Јевтовић

Милош Игњатовић

Затворите све кафане

Легендарну песму из наслова Тома Здравковића је смислио из личних емотивних побуда, а она је данас актуелна из полицијско-инспекторских разлога јер су порезници од уторка изјутра позатварали силне кафане у Крагујевцу. Кафанске људе, а и они су ваљда нека јавност, о томе нико није обавестио, сада само могу да „пољубе” врата својих свратишта и да потраже неко месташце које је претекло.

Није познато шта су кафешнице згрешиле те су добиле катанце, нити колико ће кафане бити закатанчене, тек ово је вишеструки атак: на госте, на власнике (добро, ако су криви нека трпе), али и на саму државу. Нема промета, дакле нема ни ПДВ-а. Врло паметно!

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ од 20. до 26. новембра

Четвртак 20. новембар	Петак 21. новембар	Субота 22. новембар	Недеља 23. новембар	Понедељак 24. новембар	Уторак 25. новембар	Среда 26. новембар
СТАЊЕ СТВАРИ	ЗДРАВИЈИ ЖИВОТ	ХРОНИКА 1	Култура	СПОРТСКИ ПРЕГЛЕД	Суграђани	КОМУНАЛНИ СЕРВИС
20.00 Стање ствари	20.00 Здрављи живот	19.00 Хроника 1	22.30 Култура	19.30 Спортски преглед	20.30 Суграђани	20.00 Комунални сервис
07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм р. 09.00 Вести 09.05 Музички програм 10.00 <i>Серија р.</i> 11.00 Документарни програм 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Кућица у цвећу р. 13.00 Музички програм 14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Здравље је лек р. 16.00 Вести 16.05 <i>Излог страсти р.</i> 16.35 Меридијанима р. 17.00 Мозаик 18.00 Спортска галаксија 18.45 Мобил Е 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стање ствари 21.00 <i>Излог страсти</i> 21.00 Меридијанима 21.30 Меридијанима р. 22.00 Хроника 2 22.30 <i>Серија</i> 23.30 Атлас 00.00 Вести 00.05 Хит дана	07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм р. 09.00 Вести 09.05 Музички програм 10.00 <i>Серија р.</i> 11.00 Документарни програм 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 АБС шоу р. 13.05 Музички програм 14.00 Стање ствари р. 15.00 Цртани филм 15.30 Атлас р. 16.00 Вести 16.05 <i>Серија р.</i> 17.00 <i>Моја Шумадија</i> 18.00 Вино и виноградарство 18.45 Мобил Е 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Здрављи живот 21.00 <i>Излог страсти</i> 21.30 Меридијанима 22.00 Хроника 2 22.30 <i>Серија</i> 23.30 <i>Megafofon Music</i> 00.00 Вести 00.35 Хит дана	09.00 Вести 09.05 Радознало огледало р. 09.35 Цртани филм 10.00 <i>Megafofon Music</i> 11.00 Путујуће приче р. 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Кућица у цвећу 13.30 Fashion files 14.00 Shopping avantura 15.00 Документарни програм 16.00 Вести 16.05 Филм 18.00 Здрављи живот р. 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Гледајте сад ово 21.00 Концерт 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Филм 00.00 Вести 01.00 Хит дана	09.00 Вести 09.05 Дугометражни цртани филм 10.00 Радознало огледало 10.30 Цртани филм 11.00 Кућица у цвећу р. 11.30 Лек из природе р. 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 13.00 Агродневник 13.30 Кућица у цвећу 14.00 Рукомет: Раднички - Посејдон 16.00 Вести 16.05 Филм 18.00 Путујуће приче 18.45 Мобил Е 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Све о животињама 20.30 Све о животињама 21.00 Концерт 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 Филм 00.00 Вести 01.00 Хит дана	07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 <i>Серија р.</i> 11.00 Документарни програм 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Музички програм 14.00 Shopping avantura р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 G.E.T. Report 16.00 Вести 16.05 <i>Излог страсти р.</i> 17.00 Мозаик 18.00 Спортски програм 18.45 Мобил Е 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Спортски преглед 20.00 Фудбал: Раднички-Црвена Звезда 20.30 Хроника 2 21.00 <i>Серија</i> 22:00 Рукомет жене: 22:30 Рукомет жене: 00:00 Вести у полувремену 01:00 Хит дана	07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 <i>Серија р.</i> 11.00 Документарни програм 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Агродневник р. 13.00 Музички програм 14.00 Рукомет жене: 14.00 Раднички - Клуџ р. 16.00 Вести 16.05 G.E.T. Report 16.35 Документарни програм р. 17.00 Мозаик 18.00 Улови трофеј 18.45 Мобил Е 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Спортски програм 20.30 Суграђани 21.00 <i>Излог страсти</i> 21.30 Меридијанима 22.00 Хроника 2 22.30 <i>Серија</i> 23.30 Вино и виноградарство 00.00 Вести 00.35 Хит дана	07.00 Јутарњи програм 08.30 Цртани филм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 <i>Серија р.</i> 11.00 Документарни програм 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Култура р. 13.00 Музички програм 14.00 Спортски програм р. 14.30 Суграђани р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Fashion files р. 16.00 Вести 16.05 <i>Излог страсти р.</i> 16.35 Меридијанима 17.00 Мозаик 18.00 Здравље је лек 18.45 Мобил Е 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 <i>Излог страсти</i> 21.30 Меридијанима 22.00 Хроника 2 22.30 <i>Серија</i> 23.30 Вино и виноградарство 00.00 Вести 00.05 Хит дана

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

